

Programbladet

Uppsala Senioruniversitetet

Vårterminen 2017

Uppsala Senioruniversitet

Föreningen Uppsala Senioruniversitet (USU) inledde sin verksamhet hösten 1979. Föreningens sekretariat finns numera på Bergsbrunnagatan 1, 753 23 Uppsala. USU är en ren studieorganisation. Föreningen är partipolitiskt och religiöst neutral. Det administrativa arbetet utförs på ideell basis. USU erbjuder sina medlemmar varje år cirka 170 studiecirklar och föreläsningsserier, 20 teaterresor och studiebesök samt ett antal tisdagsföreläsningar som är öppna för alla medlemmar.

Rätt till medlemskap har alla, oavsett studiebakgrund, som fyllt 58 år samt även yngre personer som uppbär pension av något slag. Rätt till medlemskap har även make/maka till eller samboende med den som är medlem i USU. Medlemskap får man genom att betala in medlemsavgiften. Föreningen har cirka 3 800 medlemmar.

Serier och cirklar våren 2017

Vårens program erbjuder åtta tisdagsföreläsningar, 17 föreläsningsserier, 78 studiecirklar och fyra övriga arrangemang. Tack vare Senioruniversitetets positiva medlemsutveckling kan vi sänka avgiften för serier och cirklar under 2017.

Anmälan

Mer information om anmälan finns på sidan 27 i det här programbladet.

WWW.USU.SE

Innehållsförteckning

● Tisdagsföreläsningar	sid 3
Tisdagsföreläsare	sid 3
● Föreläsningsserier	sid 5
● Studiecirklar	sid 12
Religion, filosofi och historia	sid 12
Litteratur, konst och musik	sid 12
Samhällsvetenskap och juridik	sid 14
Naturvetenskap, medicin och teknik	sid 14
Språk	sid 16
● Övriga arrangemang	sid 25
Anmälan	sid 27
Kalendarium	sid 28

Omslagsbilden: *Bofinkar och trollsländor* – en målning av Bruno Liljefors i Nationalmuseums samlingar. I vårens program presenteras tre studiecirklar (nr 41–43) om fåglar med exkursioner till olika fågellokaler, ledda av medlemmar i Upplands Ornitologiska Förening. (Bilden är från Wikimedia Commons.)

Tisdagsföreläsningar

Föreläsningarna äger rum i Grönwallsalen, ingång 70 Akademiska sjukhuset, och i Missionskyrkans kyrksal, S:t Olofsgatan 40. Föreläsningstiden är 13.15 till cirka 14.30. Tisdagsföreläsningarna är fritt tillgängliga för de medlemmar som har betalt årsavgiften.

Tisdagsföreläsningarna kommer att filmas så att Senioruniversitetets medlemmar kan titta på dem på www.usu.se under två veckor efter respektive föreläsningstillfälle (läs mer i Medlemsbladet nr 1 2016, sid 6).

10 januari

Peter Wallenstein

Diplomati i fredens tecken. Nordisk medling sedan andra världskriget

Gästvärd: Maths Isacson

Grönwallsalen

24 januari

Fredrik Charpentier Ljungqvist

Klimatförändringar under 10 000 år och deras påverkan på historien

Gästvärd: Eva Willén

Missionskyrkan

7 februari

Kjell-Åke Nordquist

Konflikt och krig i religionens namn

Gästvärd: Jan Fagius

Missionskyrkan

21 februari

Anki Mattisson

Från liten duk till helkaklat. Om Svenska Akademiens ordbok och dess innehåll

Gästvärd: Ingrid Åberg

Missionskyrkan

7 mars

Gunnar Ingelman

Fotvandring i fysikaliska rum – partikelfysik på CERN och i Big Bang

Gästvärd: Bo Höistad

Grönwallsalen

21 mars

Solveig Jülich

Mänskliga marsvin: Medicinska experiment och forskningsetikens framväxt

Gästvärd: Maths Isacson

Grönwallsalen

4 april

Klas-Göran Karlsson

Ryska revolutionen efter hundra år

Gästvärd: Ingrid Åberg

Grönwallsalen

2 maj

Therese Nilsson

Blir vi sjuka av inkomstskillnader?

Gästvärd: Jan Fagius

Grönwallsalen

Föreläsare våren 2017

Peter Wallenstein är seniorprofessor vid Institutionen för freds- och konfliktforskning vid Uppsala universitet. Han doktorerade 1973 och utnämndes 1985 till förste innehavare av Dag Hammarskölds professur i ämnet. Ett specialområde är studier av internationella sanktioner. 1979–2015 ledde han *Uppsala Conflict Data Program*, en globalt respekterad källa för data om krig och fred. Han har varit involverad som medlare och tredje part i en rad konflikter. 2016 publicerade han och en kollega en bok om nordisk fredsdiplomati med analyser av ett 40-tal medlingsinsatser sedan 1945.

Fredrik Charpentier Ljungqvist är fil.dr i historia och knuten till Historiska institutionen, Centrum för medeltidsstudier och Bolincentret för klimatforskning, alla vid Stockholms universitet. Han forskar både inom nordisk medeltidshistoria och klimathistoria och har publicerat många vetenskapliga och populärvetenskapliga artiklar inom båda ämnena. Charpentier Ljungqvist är författare till

de populärvetenskapliga böckerna *Den långa medeltiden* (2015) och *Global nedkylning* (2009). Han är aktiv i flera internationella forskningsprojekt inom klimat- och miljöhistoria.

Freds- och konfliktforskaren **Kjell-Åke Nordquist** är från hösten 2016 professor i internationella relationer med särskild inriktning på praktiskt fredsbyggande och mänskliga rättigheter vid Teologiska högskolan i Stockholm. Han har bland annat deltagit i medlingsinsatser mellan motståndorganisationer i Östtimor och Indonesien (Sida), representerat UD i arbete för fred i Colombia och arbetat för nationell försoning i Mellanöstern och Kaukasus. Redaktör för antologin *Gods and Arms. On Religion and Armed Conflict*, 2013.

Anki Mattisson är docent i nordiska språk och f.d. ordbokschef vid Svenska Akademiens ordboksredaktion i Lund. Efter 15 år som ortnamnsvårdare vid Lantmäteri-

verket bytte hon från ortnamn till ord och började som redaktör. Under hennes första år vid redaktionen lämnade man äntligen den av såväl medier som den akademiska världen häcklade bokstaven S och passerade T och U in på V. Den vanligaste frågan från allmänheten långt in på 2000-talet var: Har ni kommit förbi SNIGEL än? Sedan 2016 finns en ny redigitaliserad och strukturerad version av SAOB gratis på nätet.

Gunnar Ingelman är professor i subatomär fysik vid Uppsala universitet sedan år 2000. Hans forskningsområde är teoretisk partikelfysik i nära kontakt med experimentella data, speciellt den starka kraften mellan kvarkar som förmedlas av gluoner. I anslutning till LHC-acceleratorn på CERN studeras även ny fysik bortom standardmodellen, till exempel rörande hypotetiska nya partiklar och fenomen med relevans för kosmologi. Hans forskning har prisbelönats vid flera tillfällen. Han har skrivit ett flertal populärvetenskapliga artiklar och är en uppskattad fördragshållare för att göra den teoretiska partikelfysiken begriplig för ett brett auditorium.

Solveig Jülich är professor i idé- och lärdomshistoria med inriktning mot kulturhistorisk medicinshistoria. Leder för närvarande ett sexårigt forskningsprojekt som syftar till att stärka Sveriges medicinshistoriska forskning: *Medicin i livets gränsområden: Fosterforskning och framväxten av etisk kontrovers i Sverige*. Efter disputationen tjänstgjorde

hon som universitetslektor vid Institutionen för Tema vid Linköpings universitet. Mellan 2006 och 2010 var hon forskarassistent vid Stockholms universitet. Sedan 2014 är hon verksam vid Uppsala universitet.

Klas-Göran Karlsson är professor i historia vid Lunds universitet med ett brett intresse för internationell samtidshistoria. Ett av hans stora forskningsintressen rör Ryssland och Kaukasusområdet, där han ägnat uppmärksamhet bland annat åt frågor om historieskrivning, etniska konflikter och regimers terror mot den egna befolkningen. Åren 2001–2008 ledde han det stora forskningsprojektet *Förintelsen och den europeiska historiekulturen*. Karlsson är författare till huvuddelen av Nationalencyklopedins artiklar om Östeuropas historia. Han har också varit ordförande i Historielärarnas Förening.

Therese Nilsson är docent och universitetslektor vid Institutionen för nationalekonomi vid Lunds universitet, och forskare vid Institutet för Näringslivsforskning (IFN). Hon har publicerat artiklar och rapporter om globalisering, demokrati och jämlikhet, på senare tid med tonvikt på hälsorisker som konsekvens av ekonomisk ojämlikhet. Hon publicerade 2016 tillsammans med kollegorna Daniel Waldenström och Andreas Bergh boken *Sick of Inequality? An Introduction to the Relationship between Inequality and Health*.

Föreläsningsserier

Hur anmäler man sig? Se näst sista sidan i programmet.
Hörslina finns i samtliga föreläsningssalar utom Musicum.

Nr 1. Revolutioner i kvinnovärlden 1900–1970

Vid sekelskiftet 1900 saknade kvinnor i Sverige rösträtt. För gifta hägrade möjligheten att få en värderad plats i samhället genom att bli en duktig husmor. 1950-talet var husmoderns glansperiod, men de kommande decennierna detroniserades hon alltmer för nya modeller för hur kvinnolivet kunde levas. Det skedde inte utan politiska kontroverser och konflikter. Under 1970-talet lagstiftades om viktiga delar i jämställdhetspolitiken. Denna revolutionära omdaning av genussystemet har ägt rum under vår samtid, överblickbar och igenkänd av många. Hur gick det till? Vilka var drivkrafterna till systemförändringen?

Serieansvarig: **Ingrid Åberg**, docent i historia, tfn 018-13 63 36, 070-302 39 27.

Program

31 jan. Christina Florin, professor em. i historia, Stockholms universitet. *Kvinnorna som "blev över". Ogifta kvinnors arbetsmarknad och medborgarskap vid sekelskiftet 1900 och framåt.*

14 feb. Yvonne Hirdman, professor em. i historia, Stockholms universitet. *Hemmet och hemmafrun. Den gifta kvinnan under 1920–50-talen.*

28 feb. Birgitta Holm, professor em. i litteraturvetenskap, Uppsala universitet. *Den Nya kvinnan. Vem var hon?*

14 mars Christina Florin. *Hemmafrun som försvann. Strukturer och aktörer på 1960- och 70-talens arbetsmarknad.*

28 mars Agneta Stark, genusforskare, docent i företagsekonomi. *Revolutionen som räddade familjen? Om 1970-talets lagstiftning och vad som hände sedan.*

25 april Elisabeth Elgán, professor i historia, Stockholms universitet. *Nya röster om kvinnors plats i samhället. Eva Moberg, Grupp 8 och andra kvinnoaktivister.*

Tid: Tisdagar udda veckor 31/1–25/4 (ej 11/4)
kl. 13.15–14.45. 12 timmar.

Lokal: Slottsbiografen, Nedre Slottsgatan 6B.
Avgift: 325 kr.

Nr 2. Finland 100 år

Finland har 2017 varit en självständig nation i etthundra år. Frigörelsen från det Ryssland som just blivit Sovjetstaten blev dramatisk och följdes av ett uppsplitande inbördeskrig. I skuggan av sin mäktiga granne i öst överlevde och utvecklades sedan landet till att bli vad Finland

är idag. I den här serien kommer den politiska utvecklingen från 1917 fram till våra dagar att belysas, liksom den ekonomiska utvecklingen från fattigdom till ett nutida välstånd. I två avsnitt behandlas det finska språket, både dess litteratur och dess ställning i förhållande till svenskan. Vad finländsk design och dess internationella genomslag har betytt får också sin belysning.

Serieansvariga: **Rune Hedman**, fil.lic., f.d. departementsråd, tfn 070-630 16 58, **Lars Nilsson**, f.d. chefredaktör, UNT, tfn 018-13 40 55, 070-662 18 67, och **Ingrid Åberg**, docent i historia, tfn 018-13 63 36, 070-302 39 27.

Program

30 jan. Max Engman, professor em. i historia, Åbo Akademi. *Frigörelse, självständighet och inbördeskrig.*

13 feb. Susanna Fellman, professor vid avdelningen för ekonomisk historia, Handelshögskolan vid Göteborgs universitet. *Finlands ekonomiska utveckling.*

27 feb. Bengt Lindroth, journalist och tidigare bl.a. Nordenkorrespondent för Sveriges Radio. *Konsten att överleva – exemplet Finland.*

13 mars Merja-Liisa Heikkinen, utbildningsansvarig vid Finlandsinstitutet. *Från Linna till Oksanen – nedslag i Finlands litteratur.*

27 mars Desirée Koslin, PhD in Art History, New York University, professor vid Fashion Institute of Technology, State University of New York. *Iittala, Marimekko och Nokia – finsk design under 100 år.*

24 april Catrin Norrby, professor i nordiska språk, Stockholms universitet. *Om svenskan i Finland och finskan i Sverige.*

Tid: Måndagar udda veckor 30/1–24/4 (ej 10/4)
kl. 13.15–14.45 (dock 12.45–14.15 den 13/3). 12 timmar.
Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen.
Avgift: 325 kr.

En resa till Helsingfors planeras i slutet av vårterminen 2017. Kostnader för resan tillkommer. Resan är öppen för alla USU:s medlemmar, men företrädare ges för seriens deltagare. Se vidare under "Resor och studiebesök" i *Medlemsbladet 2017:2*.

Nr 3. 1400 år med Muhammed – Islam i Sverige och världen

Det går inte en dag utan att islam diskuteras i media. Ofta presenteras också islam och muslimer som något nytt och

främmande i en europeisk och svensk kontext. Detta trots att muslimer har levit i Europa i 1400 år och att Sverige har en 1100 år lång relation till muslimsk kultur. Ändå saknar många kunskaper om islams olika traditioner och historia. I den här serien rör vi oss över islams långa och komplexa historia och fördjupar oss i några av samtidens mest brännande frågor. Serien baseras delvis på Susanne Olsson och Simon Sorgenfrei (red.): *Islam – en religionsvetenskaplig introduktion*. Boken kan köpas eller beställas till reducerat pris vid första föreläsningstillfället.
Serieansvarig: Lars Nilsson, f.d. chefredaktör, UNT, tfn 018-13 40 55, 070-662 18 67.

Program

23 jan. Simon Sorgenfrei, lektor i religionsvetenskap vid Södertörns högskola. *Muhammed, Koranen och islams början*.

20 feb. Emin Poljarevic, lektor vid teologiska institutionen, Uppsala universitet. *Sunni- och shiainslam – vad skiljer och förenar?*

6 mars Klas Grinell, docent i idé- och lärdoms historia, verksam vid Världskulturmuseet i Göteborg. *Islams filosofihistoria – från Platon till Tariq Ramadan*.

20 mars Simon Sorgenfrei. *Sufism och islams mystik*.

3 april Emin Poljarevic. *Islam, politik och fundamentalism*.

10 april Simon Sorgenfrei. *Islam i Sverige, de första 1100 åren*.

Tid: Måndagar jämna veckor 23/1–3/4 (ej 6/2) samt måndag 10/4 kl. 15.15–16.45 (dock 14.45–16.15 den 3/4). 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen.
Avgift: 325 kr.

Nr 4. Berömda bibliotek

Ordet "bibliotek" kommer från grekiskans bibliotheke som är en sammansättning av biblion som betyder "bok" och theke som betyder "förvaringsrum". Biblioteken har en lång och fascinerande historia. Hur uppstod biblioteket i Alexandria? Vad kan man finna i Vatikanbibliotekets samlingar? Eller i Oxfords berömda Bodleian Library? Det är några exempel på vad som behandlas i denna serie vars syfte är att presentera olika typer av bibliotek och ge en inblick i deras historia och samlingar.

Serieansvarig: Carola Hermelin, fil.dr i litteraturvetenskap, f.d. bitr. chef vid Nobelbiblioteket, tfn 018-51 50 55.

Program

9 feb. Jon Erik Nordstrand, civ.ing., f.d. överbibliotekarie vid Umeå universitetsbibliotek och vid Göteborgs universitetsbibliotek. *Biblioteket i Alexandria – ett universalbibliotek som också var en forskningsinstitution*.

23 feb. Eva Nylander, docent i bokhistoria, Lunds universitet, chef för Avdelningen för Samlingar och stf. universitetsbibliotekarie vid Lunds universitetsbibliotek. *"För lärda mäns gemensamma nytta" – Vatikanbiblioteket i det europeiska bibliotekslandskapet*.

9 mars Christer Geisler, docent i engelska, Uppsala universitet. *Att arbeta med manuskript i the Bodleian Library i Oxford*.

23 mars Ulla Birgegård, professor em. i ryska, Uppsala universitet. *Mina bibliotek: från sovjetiska arkiv till Vatikanbiblioteket*.

6 april Göran Alm, fil.dr i konstvetenskap, Stockholms universitet, f.d. chef för Bernadottebiblioteket. *Alla kungens böcker*.

20 april Carola Hermelin. *Svenska Akademiens Nobelbibliotek och Dalai Lamas bibliotek i Dharamsala*.

Tid: Torsdagar jämna veckor 9/2–20/4 kl. 13.15–14.45. 12 timmar.

Lokal: Slottsbiografen, Nedre Slottsgatan 6B.
Avgift: 325 kr.

I anslutning till serien ordnas den 13 maj en utflykt till drottning Lovisa Ulrikas bibliotek på Drottningholms slott och Drottningholmsteatern. Kostnader för resan tillkommer. Resan är öppen för alla USU:s medlemmar, men företräde ges för deltagare i serien. Se vidare under "Resor och studiebesök" i *Medlemsbladet 2017:2*.

Nr 5. Nedslag i konsten III

I denna serie presenteras olika typer av konstnärer. Syftet med serien är att få ta del av en mer djupgående analys av deras verk.

Serieansvarig: Carola Hermelin, fil.dr i litteraturvetenskap, f.d. bitr. chef vid Nobelbiblioteket, tfn 018-51 50 55.

Program

3 feb. Thomas Hård af Segerstad, universitetslektor i konstvetenskap, Uppsala universitet. *Målarnas Venedig*.

17 feb. Carina Jacobsson, docent, universitetslektor i konstvetenskap, Uppsala universitet. *Konst och politik i renässansens Florens*.

3 mars Helén Hallgren Archer, intendent vid Nationalmuseum. *Jenny Nyström och konstkretsen under 1880-talet*.

17 mars Jan von Bonsdorff, professor i konstvetenskap, Uppsala universitet. *Zorn, Krohg, Krøyer: Hur man avbildar ljuset i det sena 1800-talets valörmåleri*.

31 mars Fredrik Liew, intendent vid Moderna Museet.
Trädgården i öknen. Andlighet, fantasi och lek. Om Paul Klee / Ivan Aguéli.

28 april Andreas Gedin, konstnär, fil.dr i fri konst,
Göteborgs universitet. *Om legendaren Pontus Hultén och utställningen Hon – en katedral av Niki de Saint Phalle, Jean Tinguely och P O Ultvedt på Moderna Museet.*

Tid: Fredagar udda veckor 3/2–28/4 (ej 14/4)
kl. 13.15–14.45. 12 timmar.

Lokal: Slottsbiografen, Nedre Slottsgatan 6B.
Avgift: 325 kr.

Nr 6. Den moderna konsten, Grupp 1

Favoriter i repris. Lars Lambert behandlar i denna serie, som i vår firar sitt 10-terminsjubileum, några favoriter från tidigare år. Parallellserie med samma innehåll som Nr 7.
Serieansvariga: **Gunilla Ellenius**, f.d. bibliotekarie, tfn 018-10 09 91, **Lena Kåreland**, professor em. i litteraturvetenskap, tfn 018-50 72 11, och **Lars Lambert**, författare. Föreläsare vid samtliga tillfällen är **Lars Lambert**.

Program

23 jan. *Goya och Courbet, två modernister före modernismen.*

6 feb. *Fotografiet under 150 år.*

13 feb. *Klee och Kandinsky, fantasi och abstraktion.*

6 mars *Arkitekturen från Parthenon och Pantheon till Corbusier och Zaha Hadid.*

20 mars *Francis Bacon och Lucian Freud, två senmodernister.*

27 mars *De stora museerna, från Louvren och Prado till National Gallery och Tate Modern.*

Tid: Måndagar enligt ovan 23/1–27/3 kl. 10.15–11.45.
12 timmar.

Lokal: Biograf Spegeln, Västra Ågatan 12.
Avgift: 325 kr.

Nr 7. Den moderna konsten, Grupp 2

Parallellserie med samma innehåll som Nr 6.
Serieansvariga: **Margareta Ingemarsson**, f.d. bibliotekarie, tfn 070-285 95 97, och **Lars Lambert**, författare. Föreläsare vid samtliga tillfällen är **Lars Lambert**.

Program

25 jan. *Goya och Courbet, två modernister före modernismen.*

8 feb. *Fotografiet under 150 år.*

15 feb. *Klee och Kandinsky, fantasi och abstraktion.*

8 mars *Arkitekturen från Parthenon och Pantheon till Corbusier och Zaha Hadid.*

22 mars *Francis Bacon och Lucian Freud, två senmodernister.*

29 mars *De stora museerna, från Louvren och Prado till National Gallery och Tate Modern.*

Tid: Onsdagar enligt ovan 25/1–29/3 kl. 13.15–14.45.
12 timmar.

Lokal: Slottsbiografen, Nedre Slottsgatan 6B.
Avgift: 325 kr.

Nr 8. Min musik

Kulturpersonligheter och musiker från Uppsala med omnejd berättar om och spelar musik som betytt mycket för dem.

Serieansvariga: **Gunnar Birgegård**, professor em. i medicin, f.d. överläkare i hematologi, Akademiska sjukhuset, tfn 018-46 02 70, 070-215 09 89, och **Gunnel Fagius**, musikkvetare, musikdirektör, tfn 018-32 02 17, 070-214 13 70.

Program

30 jan. **Ulric Andersson**, sedan 2013 domkyrkoorganist i Uppsala domkyrkoförsamling, ledare för Collegium Cantorum och Uppsala Katedralsångare, tidigare karriär som operasångare.

13 feb. **Hans Åberg**, psykolog, psykoterapeut, initiativtagare till mansmottagningen mot våld i Uppsala, sångare i UAK m.fl. körer, blockflöjtist och oboist.

27 feb. **Ulf Lindahl**, professor em. i medicinsk kemi, amatörviolinist, stråkkvartettentusiast.

13 mars **Annica Anderbrant**, domprost i Uppsala, tidigare musiklärare, körsångare och ordförande i Sveriges Kyrkosångsförbund för Västerås stift.

27 mars **Magnus Fagerberg**, barytonsångare, som solist och i OD, musiklärare vid Kulturskolan, körledare.

24 april **Birgitta Wikmark Carlsson**, näringsråd och administrativ chef på Näringsdepartementet, tidigare körsångare i Allmänna Sängen och Uppsala Akademiska Kammarkör och som tonåring cellist i Bergslagens kammarorkester.

Tid: Måndagar udda veckor 30/1–24/4 (ej 10/4)
kl. 10.30–12.00. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen.
Avgift: 325 kr.

Nr 9. Levande jazzhistoria – highlights 1945–1965. Bebop, cool, mainstream, hardbop, free och fusion

Vi fortsätter den föregående terminens serie där musikern och orkesterledaren Ulf Johansson Werre spelar och exemplifierar själv från flygeln samt spelar skivor och förklarar musikens uppbyggnad. Ulf berättar, analyserar och kåserar även kring personligt upplevda fenomen inom jazzhistorien. I serien lyssnar vi på och analyserar de stora och banbrytande solisterna och orkestrarna. Vi jämför stilarter och konstnärliga uttryckssätt, studerar utvecklingslinjer och de musikaliska kvaliteter som bygger upp jazzens känslomässiga och intellektuella magi.

Serieansvariga: **Sten Åke Bylund**, f.d. fastighetsdir., konsult, tfn 018-42 93 95, och **Ulf Johansson Werre**, musiker, storbandsledare, universitetslärare, Uppsala universitet, tfn 018-30 28 09. Föreläsare vid samtliga tillfällen är **Ulf Johansson Werre**.

Program

26 jan. *De legendariska solisterna 1: Charlie Parker, Dizzy Gillespie, Miles Davis, Stan Getz, John Coltrane m.fl.*

9 feb. *De legendariska solisterna 2: Sonny Stitt Cannonball Adderly, Clifford Brown, J.J. Johnson, Sonny Rollins m.fl.*

2 mars *De större orkestrarna: Dizzy Gillespie, Count Basie, Duke Ellington, Stan Kenton, Buddy Rich, Harry Arnold, Gil Evans, Woody Herman, Thad Joes-Mel Lewis, Gerry Mulligan m.fl.*

23 mars *Berömda mindre grupper – combos 1: Charlie Parker Quartet & Quintet, Clifford Brown-Max Roach Inc, Art Blakey & The Jazz Messengers, Cannonball Adderly-John Coltrane Quintet, Lee Morgan, Putte Wickman Sextett m.fl.*

27 april *Berömda mindre grupper – combos 2: Miles Davis Quartet, Quintet & Sextet, Jay & Kai, Gerry Mulligan – Bob Brookmeyer/Chet Baker, Arne Domnérus Orkester m.fl.*

18 maj *Berömda trior: Bud Powell, Oscar Peterson, Bill Evans, Ahmad Jamal, Nat King Cole, Jimmy Smith, Tony Williams, Sonny Rollins m.fl.*

Tid: Torsdagar enligt datum ovan kl. 10.15–11.45. 12 timmar.

Lokal: Musicum, Kyrkogårdsgatan 4.

Avgift: 325 kr.

Nr 10. Fördjupad förståelse av jazzmusik

Detta är en serie om musikens uppbyggnad för oss som vill träna våra sinnen för att förstå och uppfatta mer av musikens sköna värld. Under ledning av Ulf Johansson

Werre får vi en introduktion till hur harmonier, form, melodi och rytmik samverkar till en musikalisk enhet. Frågor från gruppen på olika nivåer tas upp och belyses. Vi lär oss hur orkestrens olika delar samarbetar under olika epoker och får också en inblick i grundläggande musikteori. Ulf illustrerar de olika momenten vid flygeln och med andra instrument och analyserar kompositioner och improvisationer från olika musikgenrer. Fortsättning från förra terminen. Varje tillfälle är en fristående enhet som inte kräver att man deltagit i föregående seminarier. *Serieansvariga:* **Lasse Sunnås**, fil.mag., tfn 018-30 06 98, och **Ulf Johansson Werre**, musiker, storbandsledare, universitetslärare, Uppsala universitet, tfn 018-30 28 09. Föreläsare vid samtliga tillfällen är **Ulf Johansson Werre**.

Tid: Torsdagar 2/2, 23/2, 9/3, 6/4, 4/5, 1/6 kl. 10.15–11.45. 12 timmar.

Lokal: Musicum, Kyrkogårdsgatan 4.

Avgift: 325 kr.

Jazzensemble – se under Övriga arrangemang.

Nr 11. Filmstudio Fyris, Grupp 1

I samarbete med Fyrisbiografen fortsätter vi ännu en termin med satsningen på kvalitetsfilm. Varje film föregås av en kort introduktion. Parallellserie med samma innehåll som Nr 12.

Serieansvarig: **Karl Johan Eklund**, f.d. länsantikvarie, tfn 018-52 45 05.

Program

24 jan. Thelma och Louise har ledsnat på storstaden och ger sig ut på vägarna i denna amerikanska film, som hade premiär 1991. Regissör är Ridley Scott och i huvudrollerna ser vi Susan Sarandon och Geena Davis (längd 129 minuter).

7 feb. Brokeback Mountain. Ennis och Jack, två unga boskapsskötare, vaktar får en sommar långt ut i ödemarken. De inleder en kärleksrelation som varar under många år. En flerfaldigt Oscarsnominerad film av Ang Lee från år 2005. Heath Ledger och Jake Gyllenhaal spelar huvudrollerna i denna kanadensisk-amerikanska film (längd 135 minuter).

21 feb. Nyckeln till frihet. En filmatisering av Stephen Kings novell *Vårbedrift* från 1994. Frank Darabont är regissör. Tim Robbins och Morgan Freeman ses i rollerna som Andy och Red. De lyckas rymma från en brutal fängelsemiljö ut till ett nytt och annat liv (längd 142 minuter).

7 mars Flicka och hyacinter. En av de mer uppmärksammade filmerna av den produktive filmskaparen Hasse Ekman. Filmen hade premiär 1950. Eva Henning spelar huvudrollen som Dagmar Brink. Ulf Palme, Birgit Tengroth och Anders Ek medverkar och

musiken är gjord av Erland von Koch (längd 89 minuter).

21 mars Into the wild. Sean Penns film från 2007 om en ung man som bryter upp från familj och välfärd och ger sig ut i vildmarken för att leva där. Filmen är en kombination av Thoreaus *Skogsliv vid Walden* och Kerouacs *På drift*. Huvudrollen spelas av Emile Hirsch (längd 148 minuter).

4 april Rasmus på luffen. Barnhusbarnet Rasmus rymmer från barnhemmet och sammanstrålar med luffaren Paradis-Oskar. Tillsammans vandrar de omkring en sommar. En filmatisering från 1981 av Astrid Lindgrens bok med samma titel. Filmen är regisserad av Olle Hellbom. Erik Lindgren och Allan Edwall spelar huvudrollerna (längd 105 minuter).

Tid: Tisdagar jämna veckor 24/1-4/4 kl. 10.00-ca 12.30.

Lokal: Fyrisbiografen, S:t Olofsgatan 10.

Avgift: 325 kr.

Nr 12. Filmstudio Fyris, Grupp 2

Parallellserie med samma innehåll som Nr 11.

Serieansvarig: **Karl Johan Eklund**, f.d. länsantikvarie, tfn 018-52 45 05.

Program

27 jan. Thelma och Louise

10 feb. Brokeback Mountain

24 feb. Nyckeln till frihet

10 mars Flicka och hyacinter

24 mars Into the wild

7 april Rasmus på luffen

Tid: Fredagar jämna veckor 27/1-7/4 kl. 13.00-ca 15.30.

Lokal: Fyrisbiografen, S:t Olofsgatan 10.

Avgift: 325 kr.

Nr 13. Arkitektur

Denna serie behandlar den byggda miljön som helhet och dess relation till samhället såväl i ett historiskt perspektiv som i ett framtidsperspektiv. Den handlar om kulturarvet, om byggnader, om grönområden och landskap, om inredningen i våra byggnader och om strukturen i våra samhällen och städer. Vi kommer också att följa samspelet i planprocessen mellan arkitektur, politik, ekonomi, funktion, estetik, teknik och hållbarhet.

Serieansvarig: **Sten Åke Bylund**, f.d. fastighetsdir., konsult, tfn 018-42 93 95.

Program

31 jan. Martin Rörby, arkitekturhistoriker. *Mina favoriter i arkitekturen.*

14 feb. Fredric Bedoire, professor em. i arkitekturhistoria, Kungliga Konsthögskolan. *Bilder från 1000 års arkitekturhistoria.*

28 feb. Johan Celsing, arkitekt, Johan Celsing Arkitektkontor AB. *Arkitektur som mönster och språk.*

14 mars Anna Cyrén, inredningsarkitekt SIR/MSA, studiochef, Tengbom arkitekter. *Vad är inredningsarkitektur?*

28 mars Susan Paget, lektor i landskapsarkitektur, SLU. *Landskapsarkitektur – mötet mellan människa och landskap.*

11 april Ingvar Blomster, arkitekt SAR/MSA, f.d. stadsbyggnadsdirektör i Uppsala kommun. *Om fysisk planering – den långa vägen från tanke till färdig miljö.*

Tid: Tisdagar udda veckor 31/1-11/4 kl. 15.15-16.45.

12 timmar.

Lokal: Slottsbiografen, Nedre Slottsgatan 6B.

Avgift: 325 kr.

Nr 14. Nobelpristagare 2016 och betydelsen av deras upptäckter

Prisen som delas ut i Konserthuset i Stockholm och i Oslo på Nobeldagen är de mest prestigefyllda i världen. Med detta följer att de blir föremål för diskussion. Ordet "obegripligt" har använts såväl om Svenska Akademiens val av Bob Dylan som om 2016 års fysikpris. Serien belyser samtliga nobelpris 2016. Särskild vikt läggs vid de belönade områdenas betydelse för kunskapsutveckling och samhällsförbättring.

Serieansvariga: **Per Olof Osterman**, docent i neurologi, f.d. överläkare och chefsläkare vid Akademiska sjukhuset, tfn 018-12 61 84, 070-374 72 92, och **Staffan Yngve**, professor em. i teoretisk fysik, Uppsala universitet, tfn 070-297 80 16.

Program

2 feb. Anders Bárány, professor em. i fysik, Stockholms universitet, f.d. vice museichef vid Nobelmuseet. *Konsten att få och ge nobelpris. Alfred Nobel och nobelprisets utveckling.*

16 feb. Johan Svedjedal, professor i litteraturvetenskap, särskilt litteratursociologi, vid Litteraturvetenskapliga institutionen, Uppsala universitet. *Nobelpriset i litteratur: Bob Dylan "som skapat nya poetiska uttryck inom den stora amerikanska sångtraditionen".*

2 mars Peter Fredriksson, professor i nationalekonomi, Nationalekonomiska institutionen, Stockholms universitet. Sveriges Riksbanks pris i ekonomisk vetenskap till Alfred Nobels minne: *Oliver Hart och Bengt Holmström "för deras bidrag till kontraktsteorin".*

16 mars Olle Eriksson, professor i teoretisk magnetism vid Institutionen för fysik och astronomi, Materialteori, Uppsala universitet, (1) och **Olof Ramström**, professor i supramolekylär kemi, KTH (2).

1. *Nobelpriset i fysik: David J. Thouless, F. Duncan M. Haldane och J. Michael Kosterlitz "för teoretiska upptäckter av topologiska fasövergångar och topologiska materiefaser"*.

2. *Nobelpriset i kemi: Jean-Pierre Sauvage, Sir J. Fraser Stoddart och Bernard L. Feringa "för design och syntes av molekylära maskiner"*.

30 mars Camilla Riesenfeld, projektledare för Kvinnor i fredsprocesser, Konfliktförebyggandeprogrammet, Folke Bernadotteakademien. *Nobels fredspris: Juan Manuel Santos – Hur påverkar priset fredsprocessen i Colombia?*

27 april Gunilla Westermarck, professor i medicinsk strukturbiologi, särskilt proteinkonformationssjukdomar, vid Institutionen för medicinsk cellbiologi, Uppsala universitet. *Nobelpriset i fysiologi eller medicin: Yoshinori Ohsumi "för hans upptäckter av mekanismer för autofagi"* – tänkbar betydelse för uppkomst av typ 2 diabetes och Alzheimers sjukdom.

Tid: Torsdagar udda veckor 2/2–27/4 (ej 13/4) kl. 15.15–16.45. 12 timmar.

Lokal: Slottsbiografen, Nedre Slottsgatan 6B.
Avgift: 325 kr.

Nr 15. Kvinnors hälsa i olika åldrar

Vissa av kvinnors hälsoproblem, som kan ha mycket stor inverkan på kvinnans och de närståendes liv, tas sällan upp i debatt och media. Dit hör exempelvis åldersrelaterade problem och det viktiga området reproduktiv hälsa. I denna serie lyfter vi fram kvinnors hälsa ur olika perspektiv och belyser utvecklingen både globalt och nationellt. Serien avslutas med en paneldiskussion om kvinnors rätt att bestämma över sin kropp och gränser för samhällets skyldighet att tillmötesgå och bära de ekonomiska konsekvenserna av olika krav. Seriens breda anslag avser att attrahera deltagande av både våra kvinnliga och manliga medlemmar.

Serieansvariga: **Anne-Marie Pernulf**, specialist i allmänmedicin, f.d. divisionschef, Akademiska sjukhuset, tfn 070-314 10 03, och **Per Olof Osterman**, docent i neurologi, f.d. överläkare och chefsläkare vid Akademiska sjukhuset, tfn 018-12 61 84, 070-374 72 92.

Program

9 feb. Ulf Högberg, seniorprofessor, Institutionen för kvinnors och barns hälsa, Uppsala universitet. *Hur har kvinnohälsan utvecklats över tid i Sverige?*

23 feb. Pia Axemo, universitetslektor, Institutionen för kvinnors och barns hälsa, Uppsala universitet (1) och **Gunnar Birgegård**, professor em. i medicin, f.d. överläkare

i hematologi, Akademiska sjukhuset (2).

1. *Kvinnohälsa i ett globalt perspektiv.*

2. *Världens vanligaste kvinnosjukdom: järnbrist – reproduktionens pris.*

9 mars Gudlaug Sverrisdottir, överläkare i kvinnosjukvård, Akademiska sjukhuset. *Den äldre kvinnans hälsoproblem – framfall, inkontinens.*

23 mars Henrik Lindman, överläkare i onkologi, Akademiska sjukhuset (1) och **Bengt Tholander**, överläkare i onkologi, Akademiska sjukhuset (2).

1. *Behandlingen av bröstcancer – en framgångsrik historia om en folksjukdom.*

2. *Gynekologisk cancer – många olika sjukdomar. Bättre behandling ger hopp i alla åldrar.*

6 april Nina Johnston, med dr, överläkare i kardiologi, Akademiska sjukhuset (1) och **Eva Vingård**, professor em. i arbets- och miljömedicin, Uppsala universitet (2).

Är skillnader i mäns och kvinnors sjukvård och sårbarhet i arbetslivet uttryck för bristande jämställdhet?

1. *Får kvinnor sämre hjärtsjukvård än män?*

2. *Könsskillnader rörande hälsa inom arbetslivet.*

20 april Kjell Asplund, professor em. i medicin, Umeå universitet, f.d. generaldirektör för Socialstyrelsen, ordförande i Statens Medicinsk-etiska råd, samt **Solveig Nordén**, docent och **Ulf Hansson**, docent, Institutionen för kvinnors och barns hälsa, Uppsala universitet. *Kvinnans rätt att bestämma över sin kropp – paneldiskussion om fosterdiagnostik, surrogatmoderskap, livmodertransplantation och övre ålder för assisterad befruktning.*

Tid: Torsdagar jämna veckor 9/2–20/4 kl. 15.15–16.45. 12 timmar.

Lokal: Slottsbiografen, Nedre Slottsgatan 6B.
Avgift: 325 kr.

Nr 16. Teknikhistoria

Serien tar upp teknikhändelser genom sekler som förändrat människors vardag.

Serieansvarig: **Staffan Yngve**, professor em. i teoretisk fysik, Uppsala universitet, tfn 070-297 80 16.

Program

23 jan. Erik Mellgren, teknikjournalist, författare och **Kaianders Sempler**, teknikjournalist, författare.

Järnvägar. Om transporter på räls under några sekler fram till våra dagars snabbaste tåg.

6 feb. Erik Mellgren och **Kaianders Sempler**. *När järnet blev billigt. Från järnframställning under antiken till hur järn och stål blev massvara och fram till våra dagars skrotar.*

20 feb. Erik Mellgren och Kaianders Sempler.
Kommunikation med och utan tråd. Från morsesignaler till telegrafi och digitalradio.

6 mars Erik Mellgren och Kaianders Sempler.
Matematik för lata. Från antika mekanismer till Babbages differensmaskin. Turings universalsmaskin. Besk och vår tids datorer.

20 mars Bengt Olsen, docent i fysik, IT-veteran. *Uppsalas datahistoria.*

3 april Erik Mellgren och Kaianders Sempler. *Textilier, merkantilism och slaveri. Flygande skyttlar och vattendrivna vävstolar i textilfabrikerna drev på den industriella revolutionen.*

Tid: Måndagar jämna veckor 23/1-3/4 kl. 13.15-14.45.

12 timmar.

Lokal: Slottsbiografen, Nedre Slottsgatan 6B.

Avgift: 325 kr.

Nr 17. Den biologiska evolutionen III – om utveckling, ursprungets barlast och människans framtid

Denna avslutande serie belyser utvecklingen inom fyra områden. Homo sapiens starka drivkraft att uttrycka sig i konst – de äldsta bevarade konstföremålen och målningarna är ca 40 000 år gamla. Nyhetsförmedlingen som sker allt snabbare och medielandskapets dramatiska förändringar. Sjukdomar av olika slag som alltid har följt människan. Här belyses bl.a. frågan om dagens livsstil och kost kan skapa problem mot bakgrund av våra ursprungliga arvsanlag. Evolutionsserien inleddes med universums födelse och avslutas nu med tankar kring människans fortsatta existens.

Serieansvariga: **Per Olof Osterman**, docent i neurologi, f.d. överläkare vid Akademiska sjukhuset, tfn 018-12 61 84, 070-374 72 92, och **Kristina Glimelius**, professor em. i kulturväxternas genetik och förädling, tfn 018-30 16 55, 070-678 50 10.

Filmning av serien planeras, och filmerna kan då ses av deltagare i serien på www.usu.se.

Program

30 jan. Emilie Karlsmo, universitetslektor i konstvetenskap, Konstvetenskapliga institutionen, Uppsala universitet. *Konstens utveckling – från grottkonst till graffiti.*

13 feb. Lennart Weibull, professor em. i massmediaforskning, Göteborgs universitet, seniorprofessor vid SOM-institutet. *Nyhetsförmedlingens utveckling – från muntlig spridning till dagens digitala medielandskap.*

27 feb. Nils Uddenberg, docent i psykiatri och empirisk livsåskådningsforskning, professors namn, författare. *Lidande och läkedom genom tiderna.*

13 mars Åke Pålshammar, fil.dr i psykologi, universitetslektor, Institutionen för psykologi, Uppsala universitet. *Är människan eller miljön missanpassad – hur klarar hjärnan dagens livsstil?*

27 mars Stephan Rössner, professor em. i hälsoinriktad beteendeforskning, Karolinska Institutet. *Är människan eller miljön missanpassad – hur klarar kroppen förändrade kostvanor?*

24 april Ulf Danielsson, professor i teoretisk fysik, Institutionen för fysik och astronomi, Uppsala universitet. *Hur ser människans framtid ut på vårt ömkligt lilla klot?*

Tid: Måndagar udda veckor 30/1-24/4 kl. 15.15-16.45 (dock 14.45-16.15 den 13/3). 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Kyrksalen.

Avgift: 325 kr.

Studiecirklar

Hur anmäler man sig? Se näst sista sidan i programmet.
Varje cirkelträff omfattar 2 x 45 minuter, där ej annat anges.

RELIGION, FILOSOFI OCH HISTORIA

Nr 18. Världsreligionerna idag

Bo Nylund, teol.dr h.c., f.d. gymnasie- och universitetslektor, tfn 018-50 37 82.

I cirkeln avser vi att belysa och reflektera över de centrala föreställningarna i de gamla men fortsatt livskraftiga traditioner som brukar kallas "de fem världsreligionerna". Vi fortsätter att följa de oss närstående religiöst laddade konflikterna i Mellersta Östern. Cirkeln skall också innehålla studium av kristendomens ställning i världen av i dag. Flertalet kristna bekännare är inte längre västerlänningar. I de områden där den kristna kyrkan växte fram och som under många århundraden var dess bas (Syrien, Palestina och Mellanflodslandet), är den nu nästan utrotad. Vi skall reflektera kring begreppen sekulär stat och sekularism och de nutida försöken att skapa teokratiska stater.

Tid: Torsdagar udda veckor 26/1-27/4 (ej 16/3, 13/4) samt torsdag jämn vecka 20/4 kl. 13.15-14.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.

Avgift: 250 kr.

Nr 19. Tro och vetande genom seklerna

Bo Nylund, teol.dr h.c., f.d. gymnasie- och universitetslektor, tfn 018-50 37 82.

Cirkeln är idé- och vetenskapshistorisk och behandlar relationerna mellan religiösa trosföreställningar och vetenskap. Vi diskuterar vad vetenskaplig metod innebär och vad som rimligen menas med religiös tro. Frågan om hur kunskap på erfarenhetens och förnuftets grund kan förenas med kunskap baserad på uppenbarelser och heliga skrifter är alltid aktuell. Vi lägger huvudvikten vid de två

senaste århundradena men gör också relevanta återblickar på tidigare epokers sätt att hantera frågan. Cirkeln kan sägas vara en fortsättning på förra terminens cirkel med samma rubrik men förutsätter inte att man deltagit i den.

Tid: Torsdagar jämna veckor 26/1-6/4 kl. 13.15-14.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.

Avgift: 250 kr.

Nr 20. Uppsalakyrkor – historia, konst

Jörn Johansson, fil.lic., f.d. gymnasielärare i latin, tfn 018-37 20 11, 070-837 21 11, carmina3208@gmail.com.

Uppsala har en rik skatt i sina kyrkor. Vi skall besöka sex av dem, Domkyrkan, Trefaldighetskyrkan, Vaksala kyrka, Gamla Uppsala kyrka, Funbo kyrka och Bälunge kyrka. Vi träffas första gången i Domkyrkan.

Tid: Varje tisdag 13/2-20/3 kl. 10.00-11.30. 12 timmar.

Lokal: Respektive kyrka.

Avgift: 250 kr.

Nr 21. Jungfru Maria i konsten, musiken, myten och i kulturen

Jörn Johansson, fil.lic., f.d. gymnasielärare i latin, tfn 018-37 20 11, 070-837 21 11, carmina3208@gmail.com.

Cirkeln tar upp Marias liv och roller, t.ex. Mariasymboler och hur hon har framställts i berättelser, dikter och dogmer.

Tid: Varje tisdag 21/3-25/4 kl. 11.15-12.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.

Avgift: 250 kr.

LITTERATUR, KONST OCH MUSIK

American Literature, se cirkel Nr 51.

Ny dansk litteratur, se cirkel Nr 45.

Nr 22. I krigets skugga, Grupp 1

Lena Ågren, fil.mag., läromedelsförfattare i engelska, tfn 018-22 48 43, 070-749 11 35.

Vi läser sex romaner med fokus på civilbefolkningens vedermödor under och efter krig. Deltagarna ombeds att

till första sammankomsten läsa Vilhelm Mobergs *Rid i natt*. Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 23.

Tid: Onsdagar udda veckor 1/2-12/4 kl. 13.00-14.30. 12 timmar.

Lokal: Sensus, Sal Fritz, Västra Ågatan 16.

Avgift: 250 kr.

Nr 23. I krigets skugga, Grupp 2

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som Nr 22.

Tid: Onsdagar jämna veckor 25/1-5/4 kl. 13.00-14.30.
12 timmar.
Lokal: Sensus, Sal Fritz, Västra Ågatan 16.
Avgift: 250 kr.

Nr 24. Elin Wägner – liv och tankar

Elisabeth Auer, fil.dr i tyska, tfn 070-494 41 51.
Vi läser Elin Wägners *Norrtullsligan* och *Pennskaftet* samt utdrag ur *Väckarklocka* och andra texter för att upptäcka hur hon nådde fram till de tre hörnplarna i sin livsåskådning: kvinnan, jorden, freden.

Tid: Tisdagar udda veckor 31/1-11/4 kl. 15.15-16.45.
12 timmar.
Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.
Avgift: 250 kr.

Nr 25. Skrivarstuga, Grupp 1

Birgitta Hahn, fil.lic., f.d. gymnasielärare, tfn 073-787 49 37.
Cirkeln välkomnar medlemmar som tycker om att skriva, lyssna på andras texter och som även vill utveckla sitt eget skrivande. I skrivarstugan ges tips samt i mån av tid några skrivövningar i avsikt att inspirera skrivlusten. Man är fri att skriva om allt möjligt, t.ex. om barndomen, livserfarenheter, fria fantasier, kåserier – prosa eller poesi! Tag med något du skrivit som du vill läsa upp (max en sida maskinskriven text). Fristående fortsättning från föregående termin.

Tid: Måndagar udda veckor 30/1-10/4 kl. 12.45-15.00.
16 timmar.
Lokal: Missionskyrkan, Arken.
Avgift: 375 kr.

Nr 26. Skrivarstuga, Grupp 2

Görel Bergman-Claeson, docent i nordiska språk, tfn 018-55 34 84, 070-951 66 27.
Vill du komma igång med att skriva eller har du ett skrivprojekt på gång? Vi skriver, läser och diskuterar egna texter inom olika genrer och funderar över hur vi själva arbetar med språket. Vad är det som gör en text läsvärd? Och vem bestämmer egentligen vad som är rätt eller fel?

Tid: Fredagar udda veckor 3/2-28/4 (ej 17/3, 14/4) samt fredag jämn vecka 21/4 kl. 10.15-11.45. 12 timmar.
Lokal: Missionskyrkan, Arken.
Avgift: 250 kr.

Nr 27. Akvarellmålning, Grupp 1

Dirk Fock, konstnär, tfn 070-874 45 84.
Akvarellmålning för dem som kan grunderna i akvarellteknik. Vi diskuterar teman för våra övningar. Det kan vara allt från stilleben, landskap (fantasi eller efter foto) till porträtt. Tag med akvarellpapper, akvarellfärger och pensel. Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 28.

Tid: Onsdagar jämna veckor 25/1-5/4 kl. 9.15-11.45.
18 timmar.
Lokal: Missionskyrkan, Insikten.
Avgift: 375 kr.

Nr 28. Akvarellmålning, Grupp 2

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som Nr 27.

Tid: Onsdagar jämna veckor 25/1-5/4 kl. 12.15-14.45.
18 timmar.
Lokal: Missionskyrkan, Insikten.
Avgift: 375 kr.

Nr 29. Musikhistoria i sex kapitel. Musiklyssnar-cirkel

Gunnel Fagius, musikvetare, musikdirektör, tfn 070-214 13 70, och **Jan Fagius**, neurolog och amatörmusikant, tfn 073-584 06 49.

Cirkeln förmedlar några nedslag i musikhistorien utifrån cirkelledarnas personliga preferenser och deras eget diskotek. Kapitlen utgörs av enskilda tonsättare eller genrer i den västerländska konstmusiken, såsom Bach, Beethoven, Stenhammar och Mahler. Vi lyssnar även på körmusik och pianot som soloinstrument.

Tid: Fredagar jämna veckor 27/1-7/4 kl. 10.15-11.45.
12 timmar.
Lokal: Missionskyrkan, Insikten.
Avgift: 250 kr.

Nr 30. Psalm och andlig visa

Kerstin Berglund, kantor, f.d. kyrkoherde, tfn 018-50 42 22.
Gamla och nya psalmer och visor. Rika tillfällen till sång. Cirkeln avslutas med de traditionella påskpsalmerna. Fristående fortsättning från föregående termin.

Tid: Tisdagar jämna veckor 7/2-18/4 kl. 10.00-11.30.
12 timmar.
Lokal: Vindhems kyrkan, Vindhemsgatan 9.
Avgift: 250 kr.

Nr 31. Sjung ut! Körsång med Goldsingers

Gina van Dam, körledare och sångpedagog, tfn 070-994 23 03.
Kom och sjung med hela kroppen och släpp loss glädjen! Att sjunga är friskvård på hög nivå. Goldsingers är USU:s egen kör och sjunger allt som är kul, både stämsång och unisont.

Tid: Varje onsdag 25/1-10/5 (ej 12/4) kl. 11.15-12.45.
30 timmar.
Lokal: Missionskyrkan, Musiksalen.
Avgift: 600 kr.

SAMHÄLLSVETENSKAP OCH JURIDIK

Nr 32. Europeiska unionen i kris

Paul Reichberg, fil.kand., tfn 070-673 85 64.

På senare tid har EU utsatts för stora prövningar. Cirkeln tar upp Brexit och dess konsekvenser för EU, krigen i Mellersta Östern och den stora flyktingströmmen därifrån till Europa. Vi tar också upp Rysslands och USA:s politik och dess återverkningar på EU och NATO.

Tid: Tisdagar jämna veckor 24/1-4/4 kl. 15.15-16.45.
12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten (dock Sensus, Sal Pelle, Västra Ågatan 16 den 21/2).

Avgift: 250 kr.

Nr 33. Estland – okänt nära grannland II

Bengt Kettner, fil.mag., tfn 018-23 64 11,

bengt.kettner@swipnet.se.

Cirkeln är upplagd som en rundtur genom hela Estland, illustrerat med många hundra bilder och kompletterat med studier av dagens Estland. Dessutom bekantar vi oss grundligt med huvudstaden Tallinn, dess sevärdheter och historia.

Tid: Måndagar jämna veckor 23/1-3/4 kl. 13.15-15.45.
18 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Insikten.

Avgift: 375 kr.

En resa till Tallinn planeras i maj 2017. Närmare upplysningar om resan ges vid de första cirkelträffarna.

Nr 34. Antikens demokrati – vad kan den säga oss idag?

Eva Hedman, fil.dr i sociologi, tjänstgjort vid Umeå universitet, Nordiska institutet för samhällsplanering och Boverkets analysenhet, tfn 070-984 42 12.

Finns det beröringspunkter mellan antikens demokrati och demokratin i vår egen tid? Historiens första kända demokrati uppstod i Aten i antikens Grekland. Vad handlade denna demokrati egentligen om? Varför uppstod den? Varför just där, och varför just då? I vilken sorts samhälle växte den fram? Varför gick den under? Varför ansåg filosofen Aristoteles, "antikens demokratiteoretiker", att demokrati är en dålig statsform? Cirkeln bygger på deltagarnas läsning av Eva Hedman *Antikens demokrati och dess aktualitet idag*. Finns även som e-bok. Cirkeln har samma innehåll som höstterminen 2016.

Tid: Onsdagar udda veckor 1/3-10/5 kl. 13.15-14.45.
12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Arken.

Avgift: 250 kr.

NATURVETENSKAP, TEKNIK OCH MEDICIN

Nr 35. En värld drogad av olja II

Kjell Aleklett, professor em. i fysik och globala energisystem, Uppsala universitet, tfn 072-727 29 90.

Vi lever i oljeeran där vi varje dag är beroende av 100-tals produkter där oljan ingår på ett eller annat sätt. Vi lär oss hur olja bildades, hur den är lagrad under marken, var den finns, hur mycket som används och mycket mer. Vi lär oss om "traditionell" oljeutvinning och förändrad produktion av olja såsom genom hydraulisk spräckning. Din kunskap har betydelse för dina barn och barnbarn. Cirkeln är en fristående fortsättning på en tidigare cirkel och bygger på senare delen av boken *En värld drogad av olja* av Kjell Aleklett.

Tid: Tisdagar jämna veckor 24/1-4/4 kl. 15.30-17.00.
12 timmar.

Lokal: Inst. för geovetenskaper, lärosal Skåne, Villavägen 16.

Avgift: 250 kr.

Nr 36. Vårt klot så ömkligt litet

Per Abenius, civ.ing., certifierad energiexpert,

tfn 018-50 27 06, 070-271 27 06, och **Staffan Yngve**,

professor em. i fysik, tfn 018-52 05 81, 070-297 80 16.

Cirkeln bygger på en nyutkommen bok med samma titel som cirkeln av Disapristagaren professor Ulf Danielsson. Varje svensk bidrar genom sitt beteende och sin konsumtion med ca nio ton koldioxid per år till atmosfären. I en uthållig värld beräknas utrymmet till ett ton per år! Ulf Danielsson använder sina mycket omfattande fysikkunskaper för att förklara den pågående globala uppvärmningen. Han noterar att Svante Arrhenius beräkningar över koldioxidens värmande effekt ligger ganska nära de siffror som dagens forskare landar på. Hotet är allvarligt. I cirkeln går vi igenom Danielssons bok och diskuterar hur vi genom förnuftiga val kan leda utvecklingen i den riktning som krävs. Vi diskuterar också teknik och allmänna åtgärder som kan vända utvecklingen i positiv riktning.

Tid: Torsdagar udda veckor 2/2-27/4 (ej 13/4)
kl. 13.15-14.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Insikten (dock Sensus, Sal Pelle, Västra Ågatan 16 den 16/3).

Avgift: 250 kr.

Nr 37. Vi dyker under ytan i sjöar och vattendrag

Eva Willén, docent i akvatisk växtekologi, tfn 018-30 27 47, och **Anders Wilander**, fil.dr i limnologi, tfn 018-36 76 16.

Hur fungerar sjöar och vattendrag? Vad utmärker stora och välkända sjöar och vattendrag i vårt land? Vilka ovanliga karaktärsdrag finns? Hur påverkar de vattnen och hur påverkar detta i sin tur våra möjligheter att använda vattnet? Hur vill vi ha våra vatten och hur påverkas vi av Europeiska Unionens vattendirektiv? Cirkeln avslutas med en exkursion i något parti av Fyrisåns dalgång.

Tid: Måndagar udda veckor 30/1-10/4 kl. 13.15-14.45. 12 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Insikten.

Avgift: 250 kr.

Nr 38. Intrång i Einsteins trädgård, Grupp 1

Staffan Yngve, professor em. i teoretisk fysik, Uppsala universitet, tfn 070-297 80 16.

Cirkeln är en fristående fortsättning på höstterminens "Kosmisk cocktail" och bygger på en nyutkommen bok, *Intrång i Einsteins trädgård*, av vetenskapsjournalisten Amanda Gefter. Cirkeln och boken tar upp (författarens och i förekommande fall cirkelledarens) möten med ledande vetenskapsmän som Stephen Hawking, Leonard Susskind och John Wheeler. Cirkeln går in på de senaste årens banbrytande upptäckter som givit forskarna nya verktyg för att studera universum. Den kräver inga särskilda förkunskaper. Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 39.

Tid: Torsdagar jämna veckor 26/1-6/4 kl. 13.15-14.45. 12 timmar.

Lokal: Oseenska rummet, Ångströmlaboratoriet hus 7, våning 3.

Avgift: 250 kr.

Nr 39. Intrång i Einsteins trädgård, Grupp 2

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som Nr 38.

Tid: Torsdagar jämna veckor 26/1-6/4 kl. 15.15-16.45. 12 timmar.

Lokal: Oseenska rummet, Ångströmlaboratoriet hus 7, våning 3.

Avgift: 250 kr.

Nr 40. Floristik

Magnus Lidén, docent, EBC, Uppsala universitet, tfn 070-425 03 73.

Vi träffas första gången inomhus och gör därefter exkursioner till olika växtlokaler. Vi vänder oss till både nybörjare och mer kunniga botanister. Det blir inte några

längre vandringar, men oömma kläder rekommenderas. Lupp med 10x förstoring är nödvändigt liksom en bra flora, t.ex. Krok & Almquist *Svensk flora*, helst någon av de senaste upplagorna.

Tid: Tisdag 16/5 kl. 10.00-11.30. Därefter följande tider: 23/5 kl. 13.00-17.00 Gamla Uppsala. Samling vid Tingshögen.

30/5 kl. 13.00-17.00 Kung Björns Hög. Samling vid parkeringen.

7/6 kl. 13.00-17.00 Slalombacken i Sunnersta. (OBS! onsdag.)

13/6 kl. 13.00-17.00 Botaniska trädgården. Samling vid Tropiska växthuset.

Lokal: Evolutionsmuseet, Norbyvägen 16 den 16/5, därefter enligt anvisningar ovan.

Avgift: 500 kr.

Nr 41. Fåglar under våren, Grupp 1

Pekka Westin, Upplands ornitologiska förening, tfn 0171-46 30 39, 070-572 80 42.

Vi träffas första gången inomhus och gör därefter exkursioner till olika fågellokaler. Främst nybörjare men även mer vana är välkomna. Resorna förutsätter samåkning i egna bilar. Du bör kunna röra dig några kilometer i naturen och vara utrustad med stövlar, oömma kläder och kikare. En fågelbok är också bra att ha.

Tid: Måndag 20/3 kl. 10.00-11.30. Därefter följande tider (om dåligt väder omöjliggör exkursionen ändras tiden):

7/4 kl. 7.00-10.00 Kronåsen.

26/4 kl. 13.00-16.00 Hjälstaviken.

8/5 kl. 7.00-13.00 Ledskär.

16/5 kl. 6.00-10.00 Biskops-Arnö.

7/6 kl. 22.00-1.00 Bälinge mossar.

12/6 kl. 22.00-1.00 Utmed Fyrisån.

Lokal: Storgatan 11, stora salen den 20/3, därefter utomhus.

Avgift: 600 kr.

Nr 42. Fåglar under våren, Grupp 2

Thomas Johansson, Upplands ornitologiska förening, tfn 018-46 95 03, 072-587 63 63.

Vi träffas första gången inomhus, därefter görs exkursioner till olika fågellokaler. Främst nybörjare men även mer vana är välkomna. Vi samåker i egna bilar. Du bör kunna röra dig några kilometer i naturen. Du skall vara utrustad med stövlar, oömma, varma kläder och kikare. Har du tubkikare kommer den väl till pass vid vissa av exkursionerna. En fågelbok är alltid bra att ha.

Tid: Torsdag 23/3 kl. 13.30-15.00. Därefter följande tider (om dåligt väder omöjliggör exkursionen ändras tiden):

6/4 kl. 18.30-22.30 Börje sjö - Lumpen.

19/4 kl. 8.00-12.00 Dalbyviken - Dalkarlskärret.

3/5 kl. 8.00-12.00 Hjälstaviken.

17/5 kl. 6.00-10.00 Viks slottspark.

23/5 kl. 7.00-13.00 Ledskärsviken.

7/6 - 8/6 kl. 22.00-1.00 Gamla Balingemossar.
Lokal: Storgatan 11, stora salen den 23/3, därefter utomhus.
Avgift: 600 kr.

Nr 43. Fåglar under våren, Grupp 3

Gunnar Ehrenroth, Upplands ornitologiska förening,
tfn 018-26 12 26.

Vi träffas första gången inomhus, därefter görs exkursioner till olika fågellokaler. Främst nybörjare men även mer vana är välkomna. Vi samåker i egna bilar. Du bör kunna röra dig några kilometer i naturen. Du skall vara utrustad med stövlar, oömma, varma kläder och kikare. Har du tubkikare kommer den väl till pass vid vissa av exkursionerna. En fågelbok är alltid bra att ha.

Tid: Måndag 27/3 kl. 10.00-11.30. Därefter följande tider (om dåligt väder omöjliggör exkursionen ändras tiden):
4/4 kl. 18.30-22.30 Börje sjö - Lumpen.
20/4 kl. 8.00-12.00 Vendelsjön.
4/5 kl. 8.00-12.00 Hjälstaviken.
15/5 kl. 6.00-10.00 Vreta udde, Dalbyviken och Dalkarlskarret.
24/5 kl. 7.00-13.00 Ledskärsviken.
8/6 kl. 22.00-1.00 Gamla Balingemossar.
Lokal: Storgatan 11, stora salen den 27/3, därefter utomhus.
Avgift: 600 kr.

Viltvård - se under Övriga arrangemang.

SPRÅK

Nivåskala för språkstudier

Senioruniversitetets modell för språkstudier bygger på Europarådets nivåskala för språkfärdigheter. Nivåskalan beskriver fem olika färdigheter; hörförståelse, läsförståelse, muntlig interaktion, muntlig produktion och skriftlig färdighet i sex olika nivåer, A1, A2, B1, B2, C1 och C2. För att avgöra på vilken nivå man ligger finns en självbedömningstabla. I den beskriver så kallade deskriptorer färdigheterna för varje nivå genom påståenden som börjar med **Jag kan...**

Om du uppnått målen för en viss nivå skall du följa en kurs på nästa nivå. Vid osäkerhet om val av lämplig nivå kan respektive cirkelledare kontaktas. För cirklar som latin, som inte längre talas, kan nivåskalan inte tillämpas. Självbedömningstablan i sin helhet finns på webbplatsen, www.usu.se.

Nivå A1

Jag har inga eller mycket ringa förkunskaper när jag börjar i cirkeln. När jag går vidare till nästa nivå har jag uppnått följande färdigheter.

- Jag kan förstå vanliga ord och fraser när språket talas tydligt, och om de är hämtade från enkla och konkreta vardagssituationer.
- Jag kan delta i enkla samtal genom att ställa och besvara frågor om välbekanta ämnen.
- Jag kan muntligt beskriva till exempel var jag bor och personer jag känner.
- Jag kan förstå vanliga ord och mycket enkla meningar, till exempel på anslag och affischer.
- Jag kan skriva korta enkla meningar, till exempel vykort.

Nivå A2

Jag har när jag börjar en cirkel på denna nivå de färdigheter som beskrivs i nivå A1.

- Jag kan förstå vad som sägs i beskrivningar av vardagen - hem, mat, shopping, kommunikationer och väderlek.
- Jag kan presentera mig själv, min familj och andra människor och berätta om och beskriva händelser i vardagslivet.
- Jag kan förstå informationen till exempel i annonser, prospekt, menyer och tidtabeller.
- Jag kan läsa enkla berättelser.
- Jag kan skriva enkla meddelanden och brev.

Nivå B1

Jag har när jag börjar en cirkel på denna nivå de färdigheter som beskrivs i nivå A2.

- Jag kan förstå innehållet i tydligt tal om för mig välkända ämnen.
- Jag kan återberätta något jag läst eller hört.
- Jag kan ta aktiv del i en diskussion om välbekanta ämnen.
- Jag kan läsa och tillgodogöra mig artiklar och litterära texter skrivna på ett någorlunda lätt språk.
- Jag kan skriva personliga brev och sammanhängande texter om egna intresseområden.

Nivå B2

Jag har när jag börjar en cirkel på denna nivå de färdigheter som beskrivs i nivå B1.

- Jag kan förstå det mesta av innehållet i längre muntliga framställningar om välbekanta ämnen och nöjaktigt förstå det som sägs i nyheter i radio och TV.

- Jag kan relativt detaljerat återberätta en historia.
- Jag kan aktivt delta i en diskussion och kan förklara och försvara mina åsikter.
- Jag kan läsa och förstå sakprosatexter och skönlitteratur på en inte alltför avancerad nivå.
- Jag kan skriva sammanhängande texter inom mina intresseområden.

Nivå C1

Jag har när jag börjar en cirkel på denna nivå de färdigheter som beskrivs i nivå B2.

- Jag kan förstå olika typer av framställningar även om språket talas snabbt och med viss dialektal färgning och jag kan utan större ansträngning förstå TV-program och filmer.
- Jag kan tala utan att tydligt söka efter ord och uttryck i egna framställningar, samtal och diskussioner.
- Jag kan läsa och förstå långa och komplexa texter, såväl sakprosa som skönlitteratur.
- Jag kan skriva recensioner av litterära verk, artiklar och film.

Nivå C2

Jag har inga svårigheter att förstå allt talat språk, vare sig i direktkontakt eller via radio och TV och deltar lätt i avancerade diskussioner. Jag kan skriva komplex text i passande stil.

Nr 44. Arabiska A1

Elmoez Eltayeb, lärare i arabiska vid Folkuniversitetet, tfn 073-653 33 62.

Nybörjarcirkel (andra teminen). Vi fortsätter med alfabetets uppbyggnad. Vi tränar på att tala och skriva enkla meningar och att läsa och förstå korta texter, bygger upp ett grundläggande ordförråd och lär grundläggande grammatik. Vi utgår från praktiska situationer och arbetar med par- och gruppövningar, hörförståelse och konversation. Vi jämför olika kulturer och olika arabiska dialekter. Du har goda möjligheter att påverka cirkelns innehåll och upplägg. Kurslitteratur: Jungbeck-Obeid *Arabiska för nybörjare*.

Tid: Varje onsdag 25/1-12/4 kl. 18.00-19.30. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Insikten.

Avgift: 500 kr.

Nr 45. Nya danska noveller på danska

Carin Söderberg, fil.mag., f.d. universitetsadjunkt, tfn 018-51 21 65, 073-619 18 80.

Vi glömmar ofta vilka betydande kunskaper vi har när det gäller våra grannspråk, i synnerhet för de receptiva färdigheterna: läs- och hörförståelse. Ett antal nyare danska noveller, skrivna mellan 2000 och 2010, bildar underlag för diskussioner och samtal. Hur speglar texterna det danska samhället? Vilka likheter eller skillnader kan man se i en jämförelse med det som sker i Sverige?

Novellerna läses på danska och cirkelledaren talar danska, medan deltagarna kan tala svenska. Cirkeln ger deltagarna möjlighet att bekanta sig med nyare dansk litteratur och vänja sig vid skriven och talad danska. Litteratur: Nanna Mogensen (red.) *Kort fortalt. Danske noveller 2000-2010*.

Tid: Varje torsdag 26/1-23/3 (ej 16/2) kl. 15.15-16.45. 16 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten (dock Sensus, Sal Maja, Västra Ågatan 16 den 16/3).

Avgift: 375 kr.

Nr 46. Engelska B1

Lena Ågren, fil.mag., läromedelsförfattare i engelska, tfn 018-22 48 43, 070-749 11 35.

Vi repeterar och förbättrar gymnasieengelskan med hjälp av läroboken Alderborn-Ågren *Streams 1*. Vi samtalar på engelska om händelser i världen i allmänhet och i den engelskspråkiga världen i synnerhet.

Tid: Varje onsdag 25/1-19/4 (ej 22/3) kl. 14.45-16.15. 24 timmar.

Lokal: Sensus, Sal Fritz, Västra Ågatan 16.

Avgift: 500 kr.

Nr 47. Engelsk konversation B1-B2, Grupp 1

Birgitta Attling Nordenfelt, tidigare rektor vid Montessori-skola, Cambridge Proficiency Course och Practical English Courses, Uppsala universitet, tfn 070-658 78 50.

Konversationscirkel med fokus på teman som vi kommer överens om. Vi kommer också att gemensamt läsa och diskutera skönlitteratur som vi väljer. Målet är att ytterligare utveckla den muntliga förmågan, skapa en språklig säkerhet och vana att föra dialoger, kunna uttrycka sina åsikter, göra presentationer och aktivt delta i debatter. Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 48.

Tid: Varje tisdag 24/1-11/4 kl. 9.15-10.45. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Insikten.

Avgift: 500 kr.

Nr 48. Engelsk konversation B1-B2, Grupp 2

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som Nr 47.

Tid: Varje onsdag 25/1-12/4 kl. 9.15-10.45. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.

Avgift: 500 kr.

Nr 49. English: Language and Literature B2, Grupp 1

Lena Ågren, fil.mag., läromedelsförfattare i engelska, tfn 018-22 48 43, 070-749 11 35.

Vi läser noveller av amerikanska författare och andra aktuella texter. Vi diskuterar vad som händer i världen i

allmänhet och i den engelskspråkiga världen i synnerhet. Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 50.

Tid: Varje onsdag 25/1-12/4 kl. 9.15-10.45. 24 timmar.

Lokal: Sensus, Sal Fritz, Västra Ågatan 16.

Avgift: 500 kr.

Nr 50. English: Language and Literature B2, Grupp 2

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som Nr 49.

Tid: Varje onsdag 25/1-12/4 kl. 11.00-12.30. 24 timmar.

Lokal: Sensus, Sal Fritz, Västra Ågatan 16.

Avgift: 500 kr.

Nr 51. American Literature: New York City

Sylvia Söderlind, PhD in Comparative Literature, professor em., Queen's University, Canada, tfn 072-001 57 50.

Please note that this is not really a language course but a literature course conducted in English. We will study literary representations (novels, short stories, poetry) of New York City from the 19th and 20th century, focusing on how specific sites in the metropolis reflect American society and its transformations. Participants will be expected to read English without difficulty, to understand spoken English at a fairly advanced level, and to engage in discussion but are not required to have advanced oral skills. An interest in literature and interpretation is more important.

Tid: Tisdagar jämna veckor 24/1-4/4 kl. 13.00-14.30. 12 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 250 kr.

Nr 52. Franska A1

Margareta Viklund, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-46 07 53, 073-568 54 85.

Nybörjarcirkel (andra terminen). Vi lär oss uttal, ordförråd och basgrammatik. Inriktning på vardagsfraser och enkla samtal i dialogövningar. Grammatikgenomgångar med muntliga och skriftliga övningar. Bildbeskrivningar, hörövningar, realia om Frankrike. Kurslitteratur: *Génial 1*.

Tid: Varje onsdag 25/1-12/4 kl. 16.15-17.45. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Insikten.

Avgift: 500 kr.

Nr 53. Franska A2

Margareta Viklund, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-46 07 53, 073-568 54 85.

Fjärde terminen. Fördjupad träning i att tala, läsa, höra, skriva. Fördjupat samtal om vardagssituationer,

uttalsträning, grammatikgenomgångar med praktisk tillämpning. Målet är att utöka ordförrådet genom muntliga och skriftliga övningar, bildbeskrivningar, hörövningar, realia, diktamen. Kurslitteratur meddelas vid kursstart.

Tid: Varje tisdag 24/1-11/4 kl. 13.30-15.00. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Insikten (dock Sensus, Sal Fritz, Västra Ågatan 16 den 21/2).

Avgift: 500 kr.

Nr 54. Franska A2-B1

Margareta Viklund, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-46 07 53, 073-568 54 85.

Fördjupad träning i att tala, lyssna, läsa, skriva. Fördjupat samtal om vardagssituationer, uttalsträning, grammatikgenomgångar med praktisk tillämpning. Utökning av ordförrådet genom muntliga och skriftliga övningar, bildbeskrivningar, hörövningar, diktamen, realia. Kurslitteratur meddelas vid kursstart.

Tid: Varje tisdag 24/1-11/4 kl. 15.15-16.45. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Insikten (dock Sensus, Sal Fritz, Västra Ågatan 16 den 21/2).

Avgift: 500 kr.

Nr 55. Franska B1

Margareta Viklund, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-46 07 53, 073-568 54 85.

Fördjupad träning i att tala, höra, läsa, skriva. Fördjupat samtal om vardagssituationer, uttalsträning, grammatikgenomgångar med praktisk tillämpning. Målet är att utöka ordförrådet genom muntliga och skriftliga övningar, bildbeskrivningar, hörövningar, diktamen, realia. Kurslitteratur: *Un air du monde français*.

Tid: Varje onsdag 25/1-12/4 kl. 14.15-15.45. 24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 500 kr.

Nr 56. Franska B1-B2

Eva Wockelberg, fil.mag., f.d. språklärare, tfn 076-161 10 95. Vi läser en samtidsroman vald av deltagarna. Orientering om aktuella händelser i fransktalande länder. Vardagsspråk. Hur säger man? Deltagarnas egna iakttagelser. Deltagares presentation av en tidningsnotis / musiktext / nyhetsartikel. *Contexte* - ett webbaserat material med facit som övar ordförråd, realia och basgrammatik. Skriftlig översättning till franska efter deltagarnas önskemål. Vi använder *Bonniers franska grammatik / Den franska grammatiken*.

Tid: Varje onsdag 25/1-12/4 kl. 13.00-14.30. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Arken jämna veckor, Missionskyrkan, Insikten udda veckor.

Avgift: 500 kr.

Nr 57. Franska B1–B2, Grupp 1

Britt Pudas, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-51 58 34, 070-445 18 77.

Fördjupad träning i att tala, höra och läsa samt i viss utsträckning att skriva. Fria och styrda dialoger, samtal om kända ämnen och aktuella händelser i målspråksländerna. Samtal kring lästa texter, bildbeskrivningar, sång, film.

Övningar via internet i ordkunskap, grammatik och realia, *Contexte 1* och *2*. Skönlitteratur, tidningstext.

Kurslitteratur: Roman/noveller/andra texter som bestäms av gruppen, *Bonniers franska grammatik / Den franska grammatiken*, omfattande stencilerat material.

Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 58.

Tid: Varje onsdag 25/1–12/4 kl. 15.00–16.30. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.

Avgift: 500 kr.

Nr 58. Franska B1–B2, Grupp 2

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som Nr 57.

Tid: Varje onsdag 25/1–12/4 kl. 13.15–14.45. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.

Avgift: 500 kr.

Nr 59. Fransk konversation B2 och uppåt

Frederic Öberg, fil.kand., f.d. stabschef vid länsstyrelserna i Stockholm och Uppsala, tfn 018-14 68 15, 070-380 50 09.

Cirkeln bygger på allmän konversation, uteslutande på franska, om aktuella politiska, kulturella och/eller sociala evenemang/händelser i den frankofona världen. Studie-/diskussionsmaterialet består huvudsakligen av relevanta medieuppgifter.

Tid: Varje torsdag 2/2–23/3 kl. 10.45–12.15. 16 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 375 kr.

Nr 60. Franska C1

Philippe Collet, lärare i franska, tfn 018-50 64 47.

Deltagarna väljer en artikel från den franska pressen, tagen från nätet, och presenterar den för de andra deltagarna. Vi läser och diskuterar den tillsammans. Vi läser även andra artiklar, som handlar om aktualiteter från det franska samhället. Vi ser film textad på franska från TV5 Monde / France2 eller annat. Kurslitteratur: Guy de Maupassant *Une vie*. Folio. (Kan köpas i Studentbokhandeln.)

Tid: Varje onsdag 25/1–17/5 (ej 22/2, 12/4)

kl. 12.30–14.00. 30 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 600 kr.

Nr 61. Franska C1

Yaga Sosnowska, f.d. lärare i franska vid Folkuniversitetet, tfn 018-55 28 92.

Vi diskuterar vardagliga erfarenheter, aktuella händelser, böcker vi läst och filmer vi sett. Vi läser tillsammans en bok eller några kapitel från flera böcker. Vi ser franska filmer med fransk text.

Tid: Varje onsdag 25/1–12/4 kl. 10.45–12.15. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Arken.

Avgift: 500 kr.

Nr 62. Franska C1–C2

Philippe Collet, lärare i franska, tfn 018-50 64 47.

Deltagarna väljer ett tema som de presenterar och diskuterar med de andra deltagarna. Vi talar om kultur i Sverige och Frankrike. Vi läser nätpublicerade franska artiklar om olika aktualiteter, t.ex. samhälle, ekonomi och politik. Vi ser videoinspelningar från exempelvis TV5 Monde / France2. Kurslitteratur: Delphine de Vigan *D'après une histoire vraie*.

Tid: Varje tisdag 24/1–16/5 (ej 21/2, 11/4) kl. 9.15–10.45. 30 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 600 kr.

Nr 63. Grekiska 2:a terminen

Ingrid Nordberg, fil.lic., f.d. universitetslärare, tfn 070-296 75 33.

Vi fortsätter att studera och lära oss mer om den klassiska grekiskans grammatik, mer om den grekiska kulturen i vår kursbok Staffan Edmar *Från alfa till Antigone. Det klassiska Greklands språk och kultur*.

Tid: Varje torsdag 2/2–27/4 (ej 13/4) kl. 10.30–12.00. 24 timmar.

Lokal: Sensus, Sal Fritz, Västra Ågatan 16.

Avgift: 500 kr.

Nr 64. Italienska A1

Lisa Hagelin, fil.dr i latin, forskare vid Centrum för genusvetenskap, Uppsala universitet, tfn 018-55 00 98, 070-492 21 26.

Nybörjarcirkel (första terminen). Målet är att deltagarna skall lära sig grunderna i det italienska språket och grammatiken, få ett basordförråd och grundlägga ett gott uttal. Vi går igenom uttal och basgrammatik, lär oss vardagsfraser, läser enkla texter och skriver några rader på italienska. Vi gör även nedslag i den italienska historien och kulturen. Kursbok är *Prego 1*.

Tid: Varje måndag 23/1–10/4 kl. 9.00–10.30. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.

Avgift: 500 kr.

Nr 65. Italienska A1–A2, Grupp 1

Katarina Sjöström, fil.kand., översättare, tfn 018-432 31 41, 070-357 61 87.

Fjärde terminen. Målet är att deltagarna skall lära sig grunderna i det italienska språket och grammatiken, få ett basordförråd och grundlägga ett gott uttal, klara vardagsfraser och enkla samtal. Vi fortsätter med *Prego 2*. Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 66.

Tid: Varje måndag 23/1–24/4 (ej 3/4, 17/4)
kl. 09.00–10.30. 24 timmar.

Lokal: Storgatan 11 (dock Sensus, Sal Maja, Västra Ågatan 16 den 6/2, 6/3).

Avgift: 500 kr.

Nr 66. Italienska A1–A2, Grupp 2

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som Nr 65, men här fortsätter vi med *Adesso si 2*.

Tid: Varje måndag 23/1–24/4 (ej 3/4, 17/4)
kl. 10.45–12.15. 24 timmar.

Lokal: Storgatan 11 (dock Sensus, Sal Maja, Västra Ågatan 16 den 6/2, 6/3).

Avgift: 500 kr.

Nr 67. Italienska A2

Katarina Hellgren-Dahl, fil.kand., språklärare och sångerska, tfn 070-817 45 39, info@katarinahellgren.se. Cirkel med inriktning på vardagsfraser och enkla samtal. Vi fortsätter i kursboken *Prego 3* och går igenom de grammatiska grunderna. Målet är att deltagarna skall få ett basordförråd och grundlägga ett gott uttal. Deltagarna får öva sig i att uttrycka sig på italienska genom att göra enklare presentationer. Vi lyssnar på italienska sånger, ser en film textad på italienska och pratar om landet Italien ur olika aspekter.

Tid: Varje tisdag 24/1–11/4 kl. 10.45–12.15. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten (dock Sensus, Sal Gullan, Västra Ågatan 16 den 21/2).

Avgift: 500 kr.

Nr 68. Italienska B1

Katarina Hellgren-Dahl, fil.kand., språklärare och sångerska, tfn 070-817 45 39, info@katarinahellgren.se. Cirkel med inriktning på vardagsfraser och enkla samtal. Vi läser klart easy reader-boken *Donne informate sui fatti* av Carlo Fruttero och läser sedan romanen *Nel mare ci sono i coccodrilli* av Fabio Geda. Vi repeterar de grammatiska grunderna och målet är att deltagarna skall få ett basordförråd och grundlägga ett gott uttal. Deltagarna får öva sig i att uttrycka sig på italienska genom att göra enklare presentationer. Vi talar om Italien ur olika perspektiv, läser några noveller, lyssnar på italienska sånger och ser en italiensk film textad på italienska.

Tid: Varje tisdag 24/1–11/4 kl. 13.30–15.00. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten (dock Sensus, Sal Gullan, Västra Ågatan 16 den 21/2).

Avgift: 500 kr.

Nr 69. Italienska B2, Grupp 1

Katarina Hellgren-Dahl, fil.kand., språklärare och sångerska, tfn 070-817 45 39, info@katarinahellgren.se. Vi inriktar oss på vardagsfraser och konversation. Målet är att utöka ordförrådet och hörförståelsen samt att öva upp ett gott uttal. Deltagarna får öva sig i att uttrycka sig genom att göra presentationer av ett valfritt ämne. Vi läser *Passaggeri notturni*, en samling korta berättelser/kåserier av Gianrico Carofiglio och väljer därefter vad vi skall läsa vidare. Vi talar om Italien ur olika perspektiv och lyssnar på italienska sånger. Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 70 och 71.

Tid: Varje torsdag 26/1–20/4 (ej 13/4) kl. 12.45–14.15.
24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 500 kr.

Nr 70. Italienska B2, Grupp 2

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som Nr 69 och 71.

Tid: Varje måndag 23/1–10/4 kl. 13.30–15.00. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.

Avgift: 500 kr.

Nr 71. Italienska B2, Grupp 3

Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som Nr 69 och 70.

Tid: Varje måndag 23/1–10/4 kl. 10.45–12.15. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.

Avgift: 500 kr.

Nr 72. Italienska C1

Katarina Hellgren-Dahl, fil.kand., språklärare och sångerska, tfn 070-817 45 39, info@katarinahellgren.se. Konversation och diskussion på italienska. Vi läser romanen *La storia del nuovo cognome* av Elena Ferrante. Vi diskuterar och kommenterar det vi läser. Deltagarna gör muntliga presentationer av olika ämnen och vi diskuterar Italien ur olika perspektiv. Cirkelns mål är att utöka ordförrådet och förbättra förmågan att uttrycka sig. Vi lyssnar också på italienska sånger och ser en italiensk film textad på italienska.

Tid: Varje torsdag 26/1–20/4 (ej 13/4) kl. 14.30–16.00.
24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 500 kr.

Nr 73. Kinesiska A1

Runfen Wang, lärare i kinesiska vid Institutionen för lingvistik och filologi, Uppsala universitet, tfn 076-348 74 54. Nybörjarcirkel (första terminen). Vi lär oss grundläggande uttal, kortare fraser och enkla dagliga konversationer. Vi introducerar även det kinesiska skriftspråkets struktur och lär oss ett antal vanliga, enklare tecken. Cirkeln inkluderar kinesisk kultur ur olika perspektiv, t.ex. livsstil, högtider och minoritetsfolk. Vi lyssnar bl.a. till uppläsning av dikter och musik. Cirkeln är avsedd för den som är intresserad av kinesisk kultur och språk och för den som vill besöka Kina.

Tid: Varje tisdag 24/1-11/4 kl. 15.30-17.00. 24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.

Avgift: 500 kr.

Nr 74. Latin 2:a terminen

Kjell Weinius, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-55 78 19, 070-562 47 57.

Studium av tillrättalagda texter och bearbetade originaltexter för förståelse av latinets språkliga egenheter. Läsning av en originaltext i översättning. Fortsatt genomgång av grundläggande formlära och enkel syntax. Latinska sentenser och citat. Ords betydelser och etymologi. Latinska lånord i svenska och andra moderna språk. Kort orientering om semantik. Innehållsliga kommentarer om det romerska samhället ur olika aspekter i anslutning till textmaterialet. Kurslitteratur: Staffan Edmar *Vivat lingua latina!*, andra avdelningen.

Tid: Varje torsdag 26/1-20/4 (ej 13/4) kl. 11.00-12.30.

24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten.

Avgift: 500 kr.

Nr 75. Latin 5:e terminen

Monika Ekman, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-52 29 98, 070-938 38 62.

Studium av tillrättalagda texter samt några bearbetade autentiska texter. Formlära och enkel syntax. Kompletterande övningar enligt utdelat material. Latinska sentenser och citat. Ordkunskap. Ords betydelser och etymologi. Latin i moderna språk, särskilt svenska och engelska. Roms historia, kejsartidens slut. Individuella presentationer. Samhälle, arkitektur, konst, mytologi i anslutning till textmaterial. Kurslitteratur: Staffan Edmar *Vivat lingua latina!* fr.o.m. sid. 125.

Tid: Varje onsdag 25/1-12/4 kl. 11.00-12.30. 24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Utsikten jämna veckor,

Missionskyrkan Insikten udda veckor.

Avgift: 500 kr.

Nr 76. Latin 10:e terminen

Monika Ekman, fil.mag., f.d. gymnasielärare,

tfn 018-52 29 98, 070-938 38 62.

Repetition av redan behandlad formlära. Litteraturhistoria. Studium av tillrättalagda texter och autentiska texter, prosa och poesi från klassisk tid, medeltid och tidigmodern tid. Utökad formlära och syntax. Kompletterande övningar enligt utdelat material. Latinska sentenser och citat. Latin i moderna språk, särskilt svenska och engelska. Ordkunskap. Ordbildning. Etymologier. Fortsättning på temat mytologi. Allmän realia med individuella presentationer. Det romerska samhället, arkitektur, konst, främst i anslutning till lästa texter. Romersk måltid. Kurslitteratur: Staffan Edmar *Vivat litteratura latina!* fr.o.m. sid. 31, Nils Sjöstrand *Ny latinsk grammatik* rekommenderas, valfritt lexikon.

Tid: Varje torsdag 26/1-20/4 (ej 13/4) kl. 15.15-16.45.

24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Insikten (dock Sensus, Sal Pelle, Västra Ågatan 16 den 16/3).

Avgift: 500 kr.

Nr 77. Latin 18:e terminen

Monika Ekman, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-52 29 98, 070-938 38 62.

Översättning med språklig och innehållslig analys av autentiska texter – prosa, poesi, vetenskap, konst, historia, samhälle – från klassisk tid, medeltid och tidigmodern tid. Grammatik med tonvikt på syntax. Repetition enligt gruppens önskemål. Översättning till latin. Ordkunskap och ordbildning. Etymologier. Sentenser och citat. Latinets roll i Europa. Fördjupning i Roms historia, samhälle, filosofi, konst och arkitektur, mest i anslutning till lästa texter. Individuella presentationer. Romersk måltid. Kurslitteratur: Utdelat textmaterial med kommentarer, ordlistor och övningar, Nils Sjöstrand *Ny latinsk grammatik*, valfritt lexikon.

Tid: Varje torsdag 26/1-20/4 (ej 13/4) kl. 9.15-10.45.

24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Insikten (dock Sensus, Sal Gullan, Västra Ågatan 16 den 16/3).

Avgift: 500 kr.

Nr 78. Latin 20:e terminen

Monika Ekman, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-52 29 98, 070-938 38 62.

Översättning med språklig och innehållslig analys av autentiska texter – prosa, poesi, vetenskap, konst, historia, samhälle – från klassisk tid, medeltid och tidigmodern tid. Grammatik med tonvikt på syntax. Repetition enligt gruppens önskemål. Översättning till latin. Ordkunskap och ordbildning. Etymologier. Sentenser och citat. Ordbildning. Latinets roll i Europa. Fördjupning i Roms historia, samhälle, filosofi, konst och arkitektur, mest i anslutning till lästa texter. Individuella föredrag. Kurslitteratur: Utdelat textmaterial med kommentarer, ordlistor och övningar, Nils Sjöstrand *Ny latinsk grammatik*, valfritt lexikon.

Tid: Varje torsdag 26/1-20/4 (ej 13/4) kl. 11.15-12.45.
24 timmar.

Lokal: Missionskyrkan, Insikten (dock Sensus, Sal Gullan, Västra Ågatan 16 den 16/3).

Avgift: 500 kr.

Storfilmer om Romarriket – se under Övriga arrangemang.

Nr 79. Ryska A1

Sven Jonsson, leg. gymnasielärare i ryska, tyska, engelska, f.d. skolledare, tfn 073-075 15 70.

Nybörjarcirkel (första terminen). Vårt mål är att lära oss alfabetet, centrala ord och fraser, uttal, grundläggande grammatik och en del realia. Lärobokens dialoger och texter utgör grunden för våra samtalsövningar och skriftliga övningar. Vi bestämmer tillsammans studietakt och arbetssätt. Kurslitteratur: Marja Jegorenkov m.fl. *Mozjno*, textbok och övningsbok.

Tid: Varje måndag 23/1-10/4 kl. 9.00-10.30. 24 timmar.

Lokal: Storgatan 11 (dock Missionskyrkan, Insikten 23/1, 6/2, 6/3, 3/4, 10/4).

Avgift: 500 kr.

Nr 80. Ryska A2

Sven Jonsson, leg. gymnasielärare i ryska, tyska, engelska, f.d. skolledare, tfn 073-075 15 70.

Vi fortsätter med att läsa texter, som utgör grunden för våra samtalsövningar på ryska. Vid behov repeterar vi grundläggande grammatiska företeelser för att sedan lära oss nytt. Fördjupade övningar i konversation och skrivande. Deltagarna är välkomna att påverka studietakt och arbetssätt. Kurslitteratur: Erik Fält *Ryska texter*, Erik Fält *Kort rysk grammatik*, Marja Jegorenkov m.fl. *Mozjno*, textbok och övningsbok.

Tid: Varje måndag 23/1-10/4 kl. 10.45-12.15. 24 timmar.

Lokal: Storgatan 11 (dock Missionskyrkan, Insikten 23/1, 6/2, 6/3, 3/4, 10/4).

Avgift: 500 kr.

Nr 81. Spanska A1

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare, tfn 076-555 61 37 (månd.-torsd. kl. 16-17 eller SMS).

Nybörjarcirkel (första terminen). Vi börjar från grunden och lär oss uttal, basordförråd och grundläggande grammatik. Vi arbetar med språkligt enkla men informativa texter och dialoger som vi har som utgångspunkt för muntliga och skriftliga övningar av olika slag. Kurslitteratur: Waldenström, Westerman, Wik-Bretz m.fl. *Caminando 1* (obs! 4 uppl. ISBN 978-91-27-43714-2).

Tid: Varje fredag 27/1-21/4 (ej 14/4) kl. 12.30-14.00.
24 timmar.

Lokal: Folkuniversitetet, Rum A23, Bergsbrunnagatan 1.

Avgift: 500 kr.

Nr 82. Spanska A1, Grupp 1

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare, tfn 076-555 61 37 (månd.-torsd. kl. 16-17 eller SMS). Tredje terminen. Vi fortsätter att lära oss uttal, basordförråd och grundläggande grammatik. Vi arbetar med språkligt enkla men informativa texter och dialoger som vi har som utgångspunkt för muntliga och skriftliga övningar av olika slag. Kurslitteratur: Waldenström, Westerman, Wik-Bretz *Caminando 1* (obs! ISBN 978-91-27-69434-7). Parallellcirkel med samma innehåll som Nr 83.

Tid: Varje torsdag 26/1-20/4 (ej 13/4) kl. 13.00-14.30.
24 timmar.

Lokal: Folkuniversitetet, Rum A23, Bergsbrunnagatan 1.
Avgift: 500 kr.

Nr 83. Spanska A1, Grupp 2

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare, tfn 076-555 61 37 (månd.-torsd. kl. 16-17 eller SMS). Parallellcirkel med samma innehåll och cirkelledare som Nr 82.

Tid: Varje tisdag 24/1-18/4 (ej 11/4) kl. 10.00-11.30.
24 timmar.

Lokal: Folkuniversitetet, Rum A23, Bergsbrunnagatan 1.
Avgift: 500 kr.

Nr 84. Spanska A1-A2

Ingrid Nordberg, fil.lic., f.d. universitetslärare, tfn 070-296 75 33.

Tredje terminen. Vi fortsätter att via enkla texter och dialoger lära nya ord och uttryck som vi sedan använder i tal och skrift. Grammatikgenomgångar, skriftliga och muntliga övningar. Via texterna även realia om Spanien och Latinamerika. Kursbok är Waldenström, Westerman, Wik-Bretz *Caminando 2* (obs! ISBN 978-91-27-40693-3).

Tid: Varje torsdag 2/2-27/4 (ej 13/4) kl. 13.00-14.30.
24 timmar.

Lokal: Sensus, Sal Maja, Västra Ågatan 16.
Avgift: 500 kr.

Nr 85. Spanska A2

Ingrid Nordberg, fil.lic., f.d. universitetslärare, tfn 070-296 75 33.

Fjärde terminen. Fördjupad träning i att tala, läsa, höra och skriva spanska. Samtal om vardagssituationer, grammatikgenomgångar med praktisk tillämpning. Realia om den spansktalande världen. Kursbok är Waldenström, Westerman, Wik-Bretz *Caminando 2* (obs! ISBN 978-91-27-40693-3).

Tid: Varje tisdag 31/1-25/4 (ej 11/4) kl. 11.00-12.30.
24 timmar.

Lokal: Sensus, Sal Maja, Västra Ågatan 16.
Avgift: 500 kr.

Nr 86. Spanska A2

Ingrid Nordberg, fil.lic., f.d. universitetslärare, tfn 070-296 75 33.

Sjätte terminen. Fördjupad träning i att tala, läsa, höra och skriva. Samtal och diskussion om texterna.

Grammatikgenomgångar med praktisk tillämpning. Hörövningar. Realia om den spansktalande världen. Kursbok är Waldenström, Westerman, Wik-Bretz *Caminando 3* (obs! ISBN 978-91-27-44541-0).

Tid: Varje tisdag 31/1-25/4 (ej 11/4) kl. 9.15-10.45. 24 timmar.

Lokal: Sensus, Sal Maja, Västra Ågatan 16.
Avgift: 500 kr.

Nr 87. Spanska B1

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare, tfn 076-555 61 37 (månd.-torsd. kl. 16-17 eller SMS). Inläring av allmänna ord och fraser samt kommunikativ praktik genom svårare texter och samtal uttryckta i olika tempus. Cirkeln är på spanska; svenska endast i undantagsfall. Kurslitteratur: Béjar Alonso *Caminando 5*.

Tid: Varje tisdag 24/1-18/4 (ej 11/4) kl. 12.30-14.00. 24 timmar.

Lokal: Folkuniversitetet, Rum A23, Bergsbrunnagatan 1.
Avgift: 500 kr.

Nr 88. Spanska B2

Roberto Alonso de la Torre, gymnasielärare, tfn 076-555 61 37 (månd.-torsd. kl. 16-17 eller SMS). Träning av alla färdigheter samt genomgång av avancerade grammatiska företeelser. Cirkeln är endast på spanska. Kurslitteratur/arbetsmaterial bestäms i samråd med deltagarna i början av cirkeln.

Tid: Varje torsdag 26/1-20/4 (ej 13/4) kl. 10.00-11.30. 24 timmar.

Lokal: Folkuniversitetet, Rum A23, Bergsbrunnagatan 1.
Avgift: 500 kr.

Nr 89. Tyska A1

Birgitta Lindén-Flink, fil.mag., f.d. lärare i tyska, tfn 070-993 82 79.

Nybörjarcirkel (andra terminen). Vi fortsätter att träna in användbara ord och uttryck genom muntliga och skriftliga övningar. Vi går vidare i den tyska grammatiken och fortsätter att skaffa oss en inblick i de tysktalande ländernas realia. Kursbok är Elfving Vogel, Mertens, Rydén *Lust auf Deutsch 1*.

Tid: Varje torsdag 26/1-4/5 (ej 9/3, 16/3, 13/4) kl. 13.15-14.45. 24 timmar.

Lokal: Storgatan 11.
Avgift: 500 kr.

Nr 90. Deutsche Filme aus verschiedenen Zeiten und über verschiedene Zeiten

Ulrika Tornberg, docent i pedagogik, läromedelsförfattare och tidigare utbildare och fortbildare av språk-/tysklärare, tfn 070-359 21 62.

Cirkeln vänder sig till dem som intresserar sig för tysk film, både äldre och nyare och av både kända och mindre kända regissörer. Filmerna har tyskt tal med svensk eller engelsk text, varför även andra intresserade än tyskstudenter kan delta i cirkeln. I anslutning till varje filmvisning inbjuds deltagarna att på valfritt språk diskutera vad de sett.

Tid: Varje tisdag 24/1-21/3 kl. 15.15-17.15. 24 timmar.
Lokal: Sensus, Sal Maja, Västra Ågatan 16.
Avgift: 500 kr.

Nr 91. Deutsch im Alltag B2

Ulrika Tornberg, docent i pedagogik, läromedelsförfattare och tidigare utbildare och fortbildare av språk-/tysklärare, tfn 070-359 21 62.

Cirkeln vänder sig till dem som vill uppdatera sina kunskaper i tyska för att kunna läsa och förstå tysk tidningstext och tysk skönlitteratur, tala tyska för personliga behov och i viss mån uttrycka sig i skrift. Den grammatik som behandlas syftar därför främst till att stödja deltagarnas förmåga att kommunicera. Cirkeln tar avstamp i likheter och skillnader mellan tyska och svenska för att språkutvecklingen därigenom skall underlättas.

Tid: Varje tisdag 24/1-11/4 kl. 13.15-14.45. 24 timmar.
Lokal: Sensus, Sal Maja, Västra Ågatan 16.
Avgift: 500 kr.

Nr 92. Deutsch im Alltag B2

Karin Lohe, f.d. gymnasielärare i tyska, tfn 018-21 49 81. Vi läser och diskuterar i anslutning till texter från olika tider och ämnesområden. Tonvikt på ordförråd och muntlig kommunikation. Grammatik vid behov. Vi läser eventuellt någon roman enligt deltagarnas val och önskemål.

Tid: Varje onsdag 25/1-12/4 kl. 9.00-10.30. 24 timmar.
Lokal: Storgatan 11.
Avgift: 500 kr.

Nr 93. Deutsch für Fortgeschrittene C1-C2, Grupp 1

Karin Lohe, f.d. gymnasielärare i tyska, tfn 018-21 49 81. Tidningsartiklar och litterära texter bildar underlag för referat och diskussioner. Vi tar även upp aktuella händelser och vardagsupplevelser. Läsning av 1-2 romaner som väljs i samråd med deltagarna. Cirkeln har pågått sedan 2006. Nya deltagare rekommenderas i första hand Nr 94.

Tid: Varje tisdag 24/1-11/4 kl. 9.00-10.30. 24 timmar.
Lokal: Missionskyrkan, Utsikten (dock Sensus, Sal Gullan,

Västra Ågatan 16 den 21/2).
Avgift: 500 kr.

**Nr 94. Deutsch für Fortgeschrittene C1–C2,
Grupp 2**

Cirkel med samma inriktning och cirkelledare som Nr X.
Innehåll och textval kan dock skilja sig. Deltagarna har

möjlighet att påverka detta. Det talade språket står i centrum.

Tid: Varje onsdag 25/1–12/4 kl. 10.45–12.15. 24 timmar.
Lokal: Storgatan 11.
Avgift: 500 kr.

Övriga arrangemang

Jazzensemble

Jazzensemblen som startade 2016 fortsätter under våren 2017. Här erbjuds en unik möjlighet att få musicera tillsammans och utveckla instrumentala och vokala färdigheter. Under Maestro Ulf Johansson Werres ledning nystar vi upp nya hemligheter bakom jazzens standard-repertoar, melodier, ackord och rytmik samt övar samspel, interpretation, gehör och tekniska färdigheter med mera. Inför vårterminen finns det några platser lediga. Du som har erfarenhet av att sjunga solo eller tillsammans med andra och/eller har teknisk förmåga och god erfarenhet att spela på ditt instrument i ensemble erbjuds här en stimulerande aktivitet och en möjlighet att njuta av musicerande på en ny nivå.

Ansvariga: Sten Åke Bylund, f.d. fastighetsdir., konsult, tfn 018-42 93 95, och **Ulf Johansson Werre**, musiker, storbandsledare, universitetslärare, Uppsala universitet, tfn 018-30 28 09. Maestro vid samtliga tillfällen är **Ulf Johansson Werre**.

Tid: Fredagarna 27/1, 10/2, 24/2, 10/3, 7/4, 28/4 kl. 13.15–14.45.

Lokal: Musicum, Kyrkogårdsgatan 4.

Avgift: 1 500 kr.

Anmälan som för föreläsningsserier och studiecirklar.

Två storfiler om Romarriket

Visningarna börjar med en kort inledning. En paus är inlagd i filmerna.

Ansvariga: Monika Ekman, fil.mag., f.d. gymnasielärare, tfn 018-52 29 98, 070-938 38 62, och **Karl Johan Eklund**, f.d. länsantikvarie, tfn 018-52 45 05.

1. Spartacus. Historien utspelar sig i den Romerska republiken och handlar huvudsakligen om de speciella slavar som tränades till gladiatorer för att sedan bjuda åskådarna på grovt våld, ofta med dödlig utgång. Filmen är baserad på den historiska personen Spartacus som i protest mot de omänskliga förhållandena på gladiator-skolan i Capua startade ett uppror som snabbt spred sig och fick många anhängare. Upproret krossades till sist och Spartacus dog 71 f.Kr. Detta är en amerikansk film från 1960 i regi av Stanley Kubrick. Spartacus spelas av Kirk Douglas och i rollerna märks t.ex. även Laurence Olivier, Jean Simmons, Peter Ustinov, Tony Curtis. Filmen fick fyra Oscar vid Oscarsgalan 1961 (längd drygt 3 timmar).

Tid: Måndagen den 6/2 kl 13.00.

Lokal: Fyrisbiografen, S:t Olofsgatan 10.

2. Ben-Hur. Judah Ben-Hur var en judisk adelsman i Palestina. Där grodde missnöjet med det romerska inflytandet och ett uppror bröt ut år 66. Det slutade med att romarna gjorde Judéen till romersk provins och kejsarna Vespasianus och Titus kunde fira triumf år 71. Ben-Hur gjorde en heroisk resa och fick starkt uppleva slaveriet under romarna. Vi får bevittna hans modiga flykt från galärerna och uppgörelsen på kapplöpningsarenan med sina tidigare slavdrivare. Han fick även möta Jesus. Denna amerikanska filmproduktion är från 1959. William Wyler står för regin och Charlton Heston gjorde den enastående rolltolkningen av Judah Ben-Hur. Han fick en Oscar för bästa manliga huvudroll och Sam Zimbalist postumt för bästa film (längd drygt 3,5 timmar).

Tid: Måndagen den 6/3 kl. 13.00.

Lokal: Fyrisbiografen, S:t Olofsgatan 10.

Anmälan gäller båda filmerna och sker på samma sätt som till serier och cirklar.

Avgift: 200 kr.

Torsdagssalong

Uppsalas spexhistoria började på 1840-talet i den sång- och musikkultur som odlades i stadens salonger och bland studenterna. Traditionen lever vidare och har genom åren gett oss oförglömliga spektakler. **Christer Åsberg** berättar och några sångare underhåller med pärlor ur spexrepertoaren.

Tid: Torsdag den 23 februari kl. 19.00.

Plats: Träffpunkten, Storgatan 11.

Avgift: 125 kr. Förfriskningar ingår.

Första anmälningsdag: Måndag den 30 januari från kl.

07.00. Anmäl deltagande till sekretariatet 018-24 35 01.

Ansvariga: Ingrid Åberg, 070-302 39 27, **Gunilla Öbrink**, 070-324 65 45.

Viltvård

Svensk viltvårdsforskning och utbildning bedrivs vid två ledande viltforskningscentra i landet. Vi gör studiebesök vid Grimsö Viltforskningsstation i Bergslagen (SLU) och vid Svenska Jägareförbundets huvudanläggning på Östermalma i Södermanland.

Studiebesöket vid Grimsö viltforskningsstation sker i februari och besöket vid Svenska Jägareförbundets huvudanläggning i Östermalma i maj. De båda viltstationerna ser på viltvård från delvis olika utgångspunkter, alltifrån ett rent forskningsperspektiv till ett jägare-/skogsvårdsperspektiv.

Ansvarig ledare: **Göran Milbrink**, professor i zoologi, Uppsala universitet, 070-941 59 05.

Respektive värddar: på Grimsö **Petter Kjellander**, professor i viltekeologi, SLU; på Östermalma **Fredrik Widemo**, docent i zoologi, forskningsansvarig på Svenska Jägareförbundet med forskningsknytning till SLU, Umeå.

Kursinnehåll: Forskningen vid Grimsö belyses under två dagar genom föreläsningar interfolierade med fältmoment i vilka vi kommer att se spårtecken av bland annat klövvilt och rovdjur, och då särskilt bra om det finns spårnö.

Grimsö ligger numera inom ett vargrevir! Verksamheten vid Östermalma belyses likaledes under en heldag genom föreläsningar, demonstrationer i vilthägn m.m.

Föreläggning: På Grimsö sker övernattnig i dubbelrum i herrgården och i nyuppförda småhus. Transporter till och ifrån fältstationerna sker i privata bilar (vid spårning kan förflyttningar behöva göras med bil inom hela Grimsöreviret).

Tider Grimsö: 21-22/2. Avfärd från S:t Eriks torg 21/1 kl. 07.30. Beräknad ankomsttid vid Grimsö kl. 11. Hemfärden 22/2 sen eftermiddagstid.

Tider Östermalma: 17/5. Avfärd från S:t Eriks torg kl. 07.00. Ankomst kl. 09.30. Återfärd sen eftermiddag.

Antalet kursdeltagare: 20 personer. På grund av spårning i fält, i delvis oländig terräng, förutsätts alla kursdeltagare vara "fältgående".

Avgift: 1.700 kr (exkl. transportkostnader med privata fordon – uppskattningsvis c:a 350 kr). Tillkommer: mat- och logikostnader på Grimsö (lunch, kaffe, middag, frukost, lunchpaket) resp. mat på Östermalma (kaffe, lunch, kaffe) på totalt c:a 1.100 kr (betalas separat).

Grimsö viltforskningsstation

Anmälan

Du måste vara medlem i Uppsala Senioruniversitet för att delta i våra aktiviteter. Detta gäller även Tisdagsföreläsningarna där giltigt medlemskort ska visas. Medlemsavgiften måste vara betald och registrerad för att du ska kunna anmäla dig till serier och cirklar. Med dator kan du själv kontrollera om den är betald, se www.usu.se under Anmälan – Mina sidor – Medlemskap. Medlemsavgiften betalas aldrig tillbaka.

Avgifter

Se respektive serie eller cirkel. Kostnader för kursmaterial kan tillkomma.

Tisdagsföreläsningarna fordrar medlemskap, men ingen anmälan eller avgift. Medlemskort skall uppvisas.

Anmälningsförfarande

Du anmäler dig till föreläsningsserier, studiecirklar och "Övriga arrangemang" (ej Torsdagssalong) antingen via vår webbplats, www.usu.se under Anmälan, eller genom att skicka in anmälningsblanketten nedan (eller brev med motsvarande uppgifter). Anmälan via telefon eller e-post tas inte emot. Anmälan kan EJ göras till serie- eller cirkelledare.

Anmälan är bindande. Avgiften betalas efter anmälan, antingen med de betalningsuppgifter som kommer upp på webbplatsen, eller mot faktura som vi skickar.

Turordning följer anmälningsstidpunkt. Systemet öppnas för anmälningar **fredag 13 januari kl. 10.00**, och vi anhåller om att det anmälningsstället används i möjligaste mån. Den som inte kommer fram direkt hamnar i kö. Anmälningar via blankett börjar registreras av sekretariatet via webbplatsen när systemet öppnat. Blankettanmälan ger alltså inte förtur.

Förnyad anmälan varje termin krävs för alla serier/cirklar. Deltagare i aktiviteter som är fortsättningar från föregående termin har inte företräde framför nya deltagare (med undantag för dem som följt språkcirklar på nivå A1 eller A2 vilka fortsätter på högst nivå A2 och som betalat för fortsatt deltagande senast 4 januari 2017).

Biljett krävs för deltagande i föreläsningsserie. Biljetter skickas ut några dagar före seriestart. Tid och lokal, som kan ha ändrats, anges på varje biljett. Den som inte hunnit få sin biljett prickas av på lista.

Inga kallelser till cirklar skickas ut. Deltagarna går till första sammankomsten. Meddela alltid cirkelledaren vid förhinder.

Krav på förkunskaper

Se respektive cirkel.

Lediga platser?

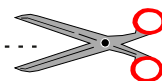
På webbplatsen visas fullbokade aktiviteter med röd markering. Anmäler man sig till fullbokad aktivitet erhåller man automatiskt en reservplats. Har anmälan till fullbokad aktivitet kommit in via blankett sätts medlemmen på reservplats och kontaktas.

Avbokning av serie/cirkel

Man har möjlighet att avanmäla sig senast två dagar efter första sammankomsten. En administrationsavgift på 75 kr tas ut. Byte räknas som avanmälan och ny anmälan (undantaget byte av språknivå).

Ändringar i programmet

Ändringar som eventuellt sker sedan katalogen tryckts anges på USU:s webbplats, www.usu.se, och meddelas berörda deltagare.

ANMÄLAN TILL SERIER OCH CIRKLAR om du inte kan anmäla på www.usu.se

Medlemsnr: _____ Personnr*: _____

Namn: _____

Adress: _____

*Personnummer krävs för deltagande i cirkel. Har du inte meddelat det tidigare så notera det här.

Seriens eller cirkelns nummer och titel

Nr Titel

Nr	Titel

Vill du delta i fler? Skriv på baksidan.

Sänds till Uppsala Senioruniversitet, Bergsbrunnagatan 1, 753 23 Uppsala

Kalendarium för resor och studiebesök 2017

Till höger anges i vilket nummer av Medlemsbladet som resan beskrivs närmare.
Det finns även information om resor och studiebesök på webbplatsen www.usu.se.

		Medlemsbladet nr
28 januari	Svenska stjärnor, Tommy Körberg, Berwaldhallen, Stockholm	1
11 februari	Glada änkan, Kungliga Operan, Stockholm	2016:5
19 februari	Nattorienterarna, Kulturhuset Stadsteatern, Stockholm	1
19 mars	Yuja Wang, Stockholms konserthus	1
23-26 mars	Wien (i anslutning till serien "Sekelskiftets Wien 1900")	2016:5
1 april	Maskeradbalen, Kungliga Operan, Stockholm	1
6-11 april	Yorkshire med Rolf Wendle	1
21 april	En sagolik skola - Folkskolan 175 år, Waldemarsudde, Stockholm	2
22 april	Satyagraha på Folkoperan, Stockholm	2
13 maj	Drottning Lovisa Ulrikas bibliotek på Drottningholms slott och Drottningholmsteatern (i anslutning till serien "Berömda bibliotek")	2
15-18 maj	Helsingfors: konst, musik och arkitektur (i anslutning till serien "Finland 100 år")	2
29 maj-1 juni	Höga kusten med Roland Moberg	2
12-16 juni	Dalsland med Maj Aldskogius	2

Planerat för hösten

Resa till Kolmården (i anslutning till serien "Den biologiska evolutionen")
Marie-Louise Ekman på Moderna museet, Stockholm
Lasse Åbergs museum, Bålsta
Länsmuseet och Konserthuset i Gävle
